

R O M A N I A
JUDETUL HUNEDOARA
MUNICIPIUL HUNEDOARA
CONSILIUL LOCAL

Anexă la
Hotărârea nr. _____/2007

**PLANUL DE DEZVOLTARE
AL MUNICIPIULUI HUNEDOARA
PENTRU PERIOADA 2007-2013**

[PROIECT]

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI HUNEDOARA
DIRECȚIA TEHNICĂ
COMPARTIMENT INTEGRARE EUROPEANĂ
B-dul Libertății nr. 17
331128-Hunedoara

OCTOMBRIE 2007

Asociația non-profit “Iancu de Hunedoara-PAEM”
B-dul Libertății nr. 17
331128-Hunedoara

CUPRINS
Cap. 1. Caracteristici ale municipiului Hunedoara
1.1. Așezarea geografică și cadrul natural
1.2. Caracteristici locale
Cap. 2. Evoluția socio-economică a municipiului Hunedoara
2.1. Scurt istoric
2.2. Starea economică actuală
Cap. 3. Infrastructura municipiului Hunedoara
3.1. Infrastructura de transport
3.2. Infrastructura de utilități tehnico-edilitare
3.3. Infrastructura de învățământ, sanitară și socială
3.4. Infrastructura de sprijinire a afacerilor
3.5. Agricultură
Cap. 4. Populația, ocuparea forței de muncă, asistență socială, ordine publică și societatea civilă
Cap. 5. Protecția mediului și calitatea factorilor de mediu
Cap.6. Analiza SWOT a municipiului Hunedoara
Infrastructura (transport, utilități, învățământ, sanitară, socială)
Mediul antreprenorial
Turism
Protecția mediului
Resurse umane și piața forței de muncă
Dezvoltare urbană
Cap.7. Planul de dezvoltare locală al municipiului Hunedoara pentru perioada 2007-2013
Scop
Viziunea
Obiective specifice
Axe strategice
• Infrastructura (transport, învățământ, sanitară, socială)
• Competitivitate economică
• Turism
• Resurse umane și incluziune socială
• Mediu
• Dezvoltare urbană

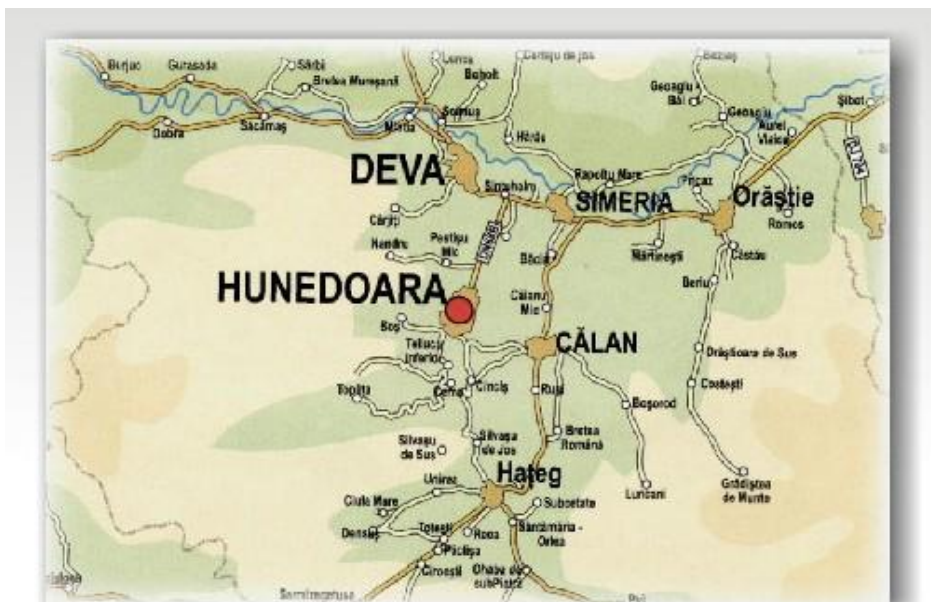

1. CARACTERISTICI ALE MUNICIPIULUI HUNEDOARA

1.1. Așezarea geografică și cadrul natural

Amplasament / Localizare

Municipiul Hunedoara se întinde pe o suprafață de 9.743 ha, respectiv 97 km, fiind situat în centrul județului omonim, în zona confluenței râului Cerna cu pârâul Zlaști, la poalele estice ale Munților Poiana Ruscă (altitudine medie 225 m față de nivelul mării). Acesta este delimitat la nord de teritoriul comunei Peștișu Mic și municipiul Deva (la 19 km distanță), la est și sud-est de teritoriul orașului Călan (la 9 km distanță), la sud de teritoriul comunei Teliucu-Inferior, la sud-vest de teritoriul comunei Ghelari, la vest de teritoriul comunei Lelese și la nord-vest de teritoriul comunei Cerbăl.

Așezat la poalele munților Poiana Ruscă, munți cu altitudinea sub 1.400 m, dar masivi, sub forma unui scut alcătuit din șisturi cristaline, împletite cu roci vulcanice și calcare, cu un relief etajat, râuri dispuse radiar, văi adânci cu caracter epigenetic rezultând sectoare de chei (Cernei, Runcului, Sohodolului), în care văile contrastează

cu culmile netede pe care s-au dezvoltat aşezările pădurenilor, iar pe formaţiunile calcaroase din Nord şi din Est s-au dezvoltat peşteri (Nandru), iar pe rocile vulcanice măguri, localitatea Hunedoara reprezintă o mare oportunitate de dezvoltare a bazei turismului montan, având acces pe drumuri modernizate spre fiecare din staţiunile montane înconjurătoare, unde se pot practica toate sporturile montane (alpinism, ski etc.)

Ca unitate *administrativ-teritorială*, municipiul este format din localităţile Hunedoara, Răcăştie, Groş , Boş , Zlaşti, Buituri şi Hăşdat. Municipiul Hunedoara ocupă, aşa cum a mai fost precizat, o suprafaţă de 9.743 ha, reprezentând circa 2% din suprafaţa judeţului cu acelaşi nume.

Relieful

Relieful este deluros muntos. Relieful zonei oraşului se prezintă ca o elipsă orientată pe direcţia N-S, înconjurată de dealuri nu prea înalte (*Buituri-280 m; Sânpetru-320 m; Dealul Castelului-240 m; Chizid-300 m*).

Relieful este reprezentat prin dealuri şi glacisuri piemontane, cu altitudini de 300-400 m, la care se adaugă Valea Cernei cu lunci largi şi trasee bine exprimate. Zona reprezintă o cale de acces spre cetăţile dacice din Munţii Orăştiei (cetăţile Blidaru şi Costeşti), spre depresiunea Haţegului (Ulpia Traiana Sarmizegetusa) şi spre Geoagiu Băi, staţiune recunoscuta naţional pentru apele termale şi minerale. În partea sudică a Munţilor Metaliferi există izvoare de ape minerale la Trestia, Harţăgani, Pauliş, Boholt, Geoagiu, Bozeş, Băcaia, Banpotoc, Chimindia, Rapolt, Cărpiniş, Rapolţel etc.

Clima

Clima zonei Hunedoarei poate fi încadrată într-un climat continental temperat.

Temperatura medie anuală este de +9,6°C, media lunii celei mai reci – ianuarie - este de -2,8°C şi media lunii celei mai calde este de +30,2°C în luna iulie. Durata medie a zilelor fără îngheţ este de 195-200 zile, prima zi cu gheaţă fiind, de obicei, la mijlocul lunii octombrie şi ultima la sfârşitul lunii martie.

Presiunea atmosferică este în medie/an de 742 mm Hg variind între maxima de 762 mm Hg în luna decembrie şi minima de 732 mm Hg în luna iulie .

Cele mai abundente precipitaţii atmosferice cad în luna iulie, iar luna cea mai

săracă în precipitații este februarie. Media multianuală a cantității de precipitații este cuprinsă între 600-700 mm Hg .

Vânturile caracteristice lunii mai au direcția predominantă sud-vest, iar vânturile lunilor iunie-august au direcția est-nord-est și est .

Hidrografia

Rețeaua hidrografică a municipiului Hunedoara este formată din râul Cerna și afluenții săi având un bazin de recepție de 740 km² . Izvoarele Cernei se află în Munții Poiana Ruscă, râul parcurgând prin masiv 65 de km . Valea Cernei, de la izvoare până la lacul de acumulare Cinciș-Cerna este strâmtă și adâncă, formând adevărate chei și defilee. De la Toplița, unde râul primește apele pârâului Bunila, Cerna străbate o zonă mărginită de dealuri, după care își deversează apele în lacul de acumulare Cinciș-Cerna, construit în anul 1964 . La ieșirea din acest lac, Cerna se unește cu pârâul Runc și traversează satele Teliucul Superior și Teliucul inferior ajungând, mai apoi, în municipiul Hunedoara. Între Teliucul Inferior și Hunedoara albia râului străbate un defileu stâncos și la intrarea în municipiul amintit se unește cu pârâul Hășdat. Acesta din urmă este activ doar în anotimpurile cu ploi abundente. Un afluent de stânga al râului Cerna este Zlaștiul, acesta din urmă având un debit constant. De la confluența cu pârâul Zlaști, albia Cernei se lărgeste formând o frumoasă și fertilă vale, tot mai largă o dată cu apropierea de râul Mureș. După ce părăsește Hunedoara râul străbate satul Peștișul Mare, unde primește apele pâraielor Mînerău și Petac, satele Bârcea Mică și Bârcea Mare, vărsându-se în râul Mureș în dreptul localității Săulești, nu departe de Sântuhaln .

Din punct de vedere geologic bazinul hidrografic al Cernei se constituie din șisturi cristaline peste care s-au depus formațiuni terțiare și, mai apoi, cuartenare. De la Hunedoara, acest bazin aparține neogenului depresiunii Streiului. Pârâul Zlaști izvorește, la rândul său, din Munții Poiana Ruscă și străbate - până la vărsarea în râul Cerna- un ținut păduros, presărat de sate mici : Arănieș, Ulm, Groș, Boș și Zlaști .

Vegetația și fauna

Vegetația zonei municipiului Hunedoara prezintă o floră bogată și viguroasă, presărată de nenumărate elemente balcanice și mediteraneene, după cum urmează:

vegetație reprezentată de iarba grasă cu flori galbene sau albe, cinci-degete, liliac sălbatic, mojdrean, alun, corn, păducel, curpen etc.

Pădurea Chizid, aflată pe dealurile din partea de est a orașului, este reprezentată prin arborete de gorun în amestec cu gârnița, constituindu-se într-o rezervație naturală.

Fauna este reprezentată în principal printr-un număr mare de insecte, în special de lepidoptere (*fluturi*).

Dintre *păsările* caracteristice zonei amintim: ciocănitoarea verzuie, gaița, pupăza și corbul, pasăre cuprinsă ca piesă principală și în blazonul Huniazilor.

În ecosistemul cuprins în împrejurimile orașului întâlnim ariciul, viezurele, vulpea, iepurele.

Sol și subsol

În zona municipiului Hunedoara predomină grupa solurilor automorfe și hidromorfe, solurile litomorfe sunt rare ca apariție.

În ceea ce privește subsolul, în perioada sec. XV-XVI, aveau o importanță deosebită pentru zonă exploatarea de aur aluvionar din domeniul Hunedoarei, aflate, cum ne-ar lăsa să bănuim chiar toponimicul *Zlaști* (de la cuvântul slav *злато*), în special pe cursul pârâului omonim, care fac obiectul unor reglementări, donații și diplome privilegiate.

1.2. Caracteristici locale

Scurt istoric

Atestata documentar la 1265 sub numele Hungnod, conform registrului de dijme papale, Hunedoara va cunoaște o dezvoltare impetuoasă și va juca un rol important în istoria României. Vechimea acestei așezări ce a luat naștere la poalele dealului Sânpetru la confluența râurilor Cerna și Zlaști, este mult mai adâncă în negurile timpului decât atestarea documentară. Arheologii au descoperit atât în vatra orașului cât și în satele din împrejurimi de unde își trage seva, urme de locuire, datând din epoca pietrei. De asemenea pe Dealul Sânpetrului dăinuiesc într-o deplină succesiune urme materiale din epoca bronzului și a fierului. A fost găsit pe terasele din jurul cetății

un depozit și un atelier metalurgic alcătuit din opt cuptoare datând din vremea daco-geților. În actualul areal de locuire al hunedorenilor s-au descoperit tezaure monetare din vremea dacilor cunoscute sub denumirea “de tip Hunedoara”, precum și monede romane de tip republican sau imperial cuprinzând o perioadă de timp îndelungată (183 î.Hr.-sec III. d.Hr.) ceea ce dovedește puternice contacte economice și nu numai, între două civilizații, una a “cetății eterne Roma” și alta plămădită de nemuritorii antichității daco-getice.

În urma cuceririi Daciei de către Imperiul Roman, zona Hunedoarei a atras atenția lumii romane prin bogățiile sale, în special fierul. Acest fapt e ilustrat de urmele descoperite la Teliuc, o “villa rustica”, pe dealul Sânpetru era un castru roman în care se instalează un post de pază a Legiunii a XIII-a Gemina. Urme s-au mai descoperit lângă Castel și lângă gara orașului. De asemenea, vestigii din aceasta epoca exista și în satele Cinciș, Pestișul Mare unde era un vicus (sat român), Mânerau, Nandru, Ghelari etc.

În 1409, la 18 octombrie, regele Ungariei Sigismund de Luxemburg dăruiește și înnoobilează pentru faptele militare deosebite pe cneazul Voicu din Cinciș, fiul lui Serb. În același document pomenește și pe alți membrii ai familiei ca stăpânitori ai cetății și domeniului regal Hunedoara. Este vorba de Mogos și Radu, frații...și Iancu, fiul lui Voicu. Din acest moment, cetatea Hunedoara cunoaște o nouă etapă a dezvoltării sale. Iancu a amenajat cetatea pentru locuit, a construit sala cavalerilor și sala dietei în stil neogotic înfrumusetat de logiile exterioare ale acestei săli. De asemenea, s-a construit aripa și turnul “ne boisa” (nu te teme), un eventual loc de refugiu în caz de primejdie.

După moartea lui Iancu de Hunedoara la 11 august 1456 la Zemun, lângă Belgrad, în Ungaria au loc lupte interne pentru tron în care sunt implicați și succesorii eroului din Hunedoara, lupte care dau câștig de cauza fiului lui Iancu, Matei Corvin, care devine rege al Ungariei medievale. În acest răstimp, soția lui Iancu, Elisabeta și fiul lor Matei vor continua lucrările de modernizare; în aripa Matei, se pictează fresca murală ce sugerează originea romanesca a lui Iancu. Secolul XVII marchează noi lucrări la castel legate în mare parte de numele principelui Gabriel Bethlen. Se construiește aripa Bethlen (1622) așa cum o demonstrează și o inscripție descoperită pe ancadramentul unei ferestre. În timpul Corvinilor, Hunedoara devine târg (= opidum) al fierului, metal pe care pădurenii îl valorifica pentru alte produse, având valoarea de monedă. Avantajul economic din aceasta epocă al domeniului și orașului Hunedoara se va menține și în secolele următoare. Orașul va ajunge în secolul XVII la o stare

prospera, locuitorii săi fiind scutiți de dări fata de stat. Au beneficiat de privilegii încă din vremea regelui Matei Corvin, care în 1480 îi scutește pe hunedoreni de plată oricăror dări, scutiți care se păstrează și în secolele următoare. Ca urmare crește numărul locuitorilor care variază între 784 în 1512 și 896 în secolul al XVII.

După moartea lui Matei Corvin, Hunedoara intră în stăpânirea fiului acestuia Ioan. Soția sa, Beatrice de Brandenburg se va recăsători cu Georg de Hohenzolern, marchiz de Branderburg în 1509. Georg de Branderburg nu se va stabili în Hunedoara și va numi un castelan cu drept de reprezentare, pe Gheorghe Stolcz.

În 1514, a izbucnit răscoala țărănească ce a fost condusă de Gheorghe Doja. Cu acest prilez, mulți țărani de pe domeniul Hunedoarei au fost închiși în cetate drept pedeapsă. Cu sprijinul nobilimii, Ioan Zapolya va înăbuși răscoala.

Sfârșitul sec. XVIII, precum și secolele XIX și XX, marchează probleme noi, legate de conștiință de neam, de spiritualitate. Aici s-a dezvoltat o spiritualitate românească autentică. În numeroasele biserici sau manastiri ortodoxe ca cele de la Cerna, Plosca, Prislop, Cinciș, Nădăștie, Mănerău, Zlaști și altele au fost scoli de dascăli, numeroși cnezi romani îndeplinind funcția de preoți și dieci. Din păcate nu se cunoaște cu exactitate vechimea acestor locașe de lumină.

După al doilea război mondial, conform concepției vremii, industria hunedoreană a cunoscut o dezvoltare fără precedent. În preajma revoluției din 1989, în Hunedoara, se produceau peste 3 mil. tone de otel, peste 2 mil. tone coals metalurgic, încălțăminte, tricotaje etc. Aceasta dezvoltare a atras forța de muncă. Populația orașului a ajuns la un maximum de 89.000 locuitori. Ca urmare s-a dezvoltat spațiul de locuit, și s-au construit noi așezăminte de învățământ, sănătate sau cultură. S-au construit 12 scoli generale, 5 licee, un spital modern, un institut de învățământ superior, două stadioane, o sală de sport, piscina, iar după 1989 s-a construit o popicărie modernă, capabilă să adăpostească mari concursuri internaționale. Conducerea supracentralizată, ineficienta cronică și sugrumarea oricărei urme de liberă inițiativă au provocat însă începând din anii '80 degradarea economiei. Din cauza sărăciei tot mai accentuate, a lipsei de libertate și a opresiunii s-au creat tensiuni sociale și nemulțumiri ce au explodat în decembrie 1989.

Primul primar al municipiului Hunedoara, după 1989 al Hunedoarei a fost domnul ing. Marcu Ioan, urmat apoi în 1990 de domnul ing. Doda Viorel. În urma alegerilor din 1992 a devenit primar domnul ec. Remus Mariș, care a fost ales și în legislaturile următoare (1996-2000, 2000-2004), iar în urma alegerilor din 2004 a fost

ales primar domnul ing. Nicolae Schiau.

2. Evoluția socio-economică a municipiului Hunedoara

2.1. Scurt istoric

Municipiul Hunedoara a fost “orașul uzină”, orașul unei singure uzine, respectiv al S.C. Siderurgica S.A.

Municipiul Hunedoara a fost unul dintre antemergătorii “industrializării socialiste”. Orașul s-a conturat în perioada anterioară industrializării de sub Ceaușescu, deci are trăsături distincte. De fapt, prea puține orașe au crescut după modelul municipiului Hunedoara, în perioada de până în 1965, industrializarea având alte coordonate decât cea ulterioară.

Între anii 1945-1965, resursele erau puține, iar până în 1960, România era izolată de lumea occidentală. Creșterile industriale au fost mici ca amploare și au fost focalizate zone în care exista tradiție. A existat o trecere de la rural la urban, dar în orașe mari. Cu toate acestea, Hunedoara a fost excepția în epocă. A fost orașul cu un grad ridicat de urbanizare, cu o creștere economică de vârf în perioada 1952-1960.

Fiind orașul uzină, caracterul său este determinat, în bună măsură de caracterul fostei uzine. Există câteva caracteristici specifice municipiului Hunedoara, foarte importante în “genetica” orașului:

- ✚ în prima etapă, populația “urbanizată” nu a fost supusă unui șoc brusc al “urbanizării” așa cum s-a întâmplat în cazul majorității orașelor dezvoltate în anii '70.

Realizarea uzinei siderurgice, în paralel cu construcțiile orașului în perioada 1950-1960 a necesitat foarte multă forță de muncă. În perioada aceea mecanizarea lucrărilor în construcție era foarte scăzută, în raport cu ceea ce s-a întâmplat ulterior în anii '70. La încheierea majorității construcțiilor, mulți dintre muncitori au rămas în localitate, trecând în activitatea industrială. Nu s-au deschis imediat șantiere de anvergură care să absoarbă forța de muncă în construcții, iar pe de altă parte, combinatul siderurgic solicita foarte multă forță de muncă. În consecință, urbanizarea municipiului Hunedoara s-a făcut în mod gradual.

- ✚ „tradiția” anterioară a populației urbanizate în primul val la Hunedoara a

fost diferită de „tradiția” celor care au venit în majoritatea orașelor țării în anii 1970.

În anii 1950, mulți dintre cei care au migrat către Hunedoara aveau motivații diferite decât cei care s-au urbanizat în 1970 în celelalte orașe ale țării. La Hunedoara au venit mulți oameni cu educație bună. Erau tineri din pături sociale supuse represiunii politice în epocă și care doreau să-și piardă urma. Erau cei din familii de țărani gospodari, denumiți „chiaburi” Erau și mulți din orașe. Pe de altă parte, erau și tineri instruiți, atinși de entuziasmul propagandei „oficiale”. A existat un anume entuziasm și credibilitate în jurul cultului muncii în „cetatea oțelului”.

✚ Hunedoara fiind orașul uzină, urbanizarea a beneficiat de nivelul ridicat al tehnologiilor din combinatul siderurgic.

În anii '50, siderurgia era o instituție de vârf pe plan mondial. Industria care s-a dezvoltat cel mai mult în Europa de Vest între 1948 și 1960 a fost siderurgia. (Să nu uităm ca la temelia actualei Uniuni Europene a stat CECO – Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului). Reconstrucția Europei și progresul galopant al acesteia a cerut în primul rând oțel. În acea perioadă tehnologia de vârf era în siderurgie. (Ulterior, în anii 1960 industriile de vârf au devenit cele mecanice, pentru ca după 1980 tehnologia informației să ajungă fără rival). Dar în anii 1950 siderurgia era prima în top. Combinatul siderurgic din Hunedoara a pornit, în 1938, cu tehnologie germană. În „explozia hunedoreană” din 1953 – 1958 s-au construit capacități cu tehnologie sovietică (dar în anii aceia tehnologia sovietică era foarte apropiată de cea occidentală, trăgea roadele anilor de ajutor american din timpul războiului).

În 1958, trupele sovietice părăsesc România și Gheorghiu-Dej pregătește cotitura și deschiderea spre Occident. Hunedoara a fost primul semnal! Din 1959 până târziu, după 1970, tot ce s-a construit în siderurgia hunedoreană a fost de proveniență vest-germană. Sincronizarea uzinei cu tehnologiile de vârf a avut efecte benefice asupra locuitorilor orașului uzină.

Dezvoltarea orașului în jurul unei singure uzine (fapt care acum, când uzina s-a prăbușit are consecințe grave) a fost un factor favorizant al urbanizării. Combinatul siderurgic a avut o organizare unitară. Conceptul organizatoric al uzinei s-a repercutat asupra orașului. Într-un proces de urbanizare rapidă, gradul ridicat de organizare a ajutat. În plus, faptul că oamenii lucrau împreună a generat o solidaritate socială.

✚ „urbanizarea” în Hunedoara s-a încheiat în 1965 sau imediat după aceea, adică exact când în majoritatea orașelor României începea.

Având în vedere cele expuse mai sus, Hunedoara este un oraș și o colectivitate, care s-a format timp de 40 de ani, având un nivel de instruire, educație, de comportament social, peste media orașelor industriale din România. Fiind un oraș construit pe baza unei singure uzine, colapsul acesteia, petrecut în perioada 1999-2003, poate crea o profundă degringoladă socială. Nevoia esențială este relansarea economică și socială a municipiului Hunedoara.

EVOLUȚIA URBANĂ A MUNICIPIULUI HUNEDOARA
ÎNTRE ANII 1813 - 2000

UZINA	ORAȘUL
1813	
• La Toplița (10 km vest distanță de Hunedoara) se dezvoltă producția de fontă;	
1837	
• La Govăjdie (15 km vest distanță de Hunedoara) sunt reclădite uzina siderurgică și topitoria, considerate cele mai importante realizări în domeniul prelucrării fierului în acea perioadă;	
1840	
• La Govăjdie este montată o instalație de insuflare a aerului preîncălzit în furnal (prima instalație de preîncălzire a aerului la furnal a fost instalată în 1829 la Clydebank, Anglia. • În Valea Jiului (80 km S distanță de Hunedoara) începe exploatarea de suprafață a zăcămintelor de cărbuni.	
1863	
• Minereurile de fier de la Teliuc (8 km V distanță de Hunedoara) sunt prelucrate în Uzinele Metalurgice de la Călan (10 km est distanță de Hunedoara)	
1867-1869	
• Se construiește calea ferată Petroșani – Simeria	• Populația orașului Hunedoara: 2.575.

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

(15 km est distanță de Hunedoara) pusă în funcțiune în 1871. Al doilea furnal se construiește în 1873-1874	Orașul era constituit din străzile din vecinătatea castelului (str. Voicu Cneazul, Cernii, Dacilor, Furnalelor), din jurul Pieței Libertății (Rotarilor, Popa Șapcă, Severinului, Dacilor) și câteva străzi pe malul drept al Cernei (Cloșca, Carpați, Romanilor, Doinei).
1881	
	- Cetățenii orașului Hunedoara, prin Sfatul orășenesc, solicită printr-un memoriu adresat guvernului, construirea uzinei siderurgice pe teritoriul orașului, obligându-se să cedeze statului, gratuit, terenul necesar construcțiilor industriale, dreptul de exploatare al carierei de calcar și să acorde sprijin construcțiilor. - Direcția Centrală a Siderurgiei (de la Viena) a aprobat în noiembrie construirea uzinei siderurgice pe teritoriul orașului Hunedoara.
1882-1884	
- Se construiește primul furnal modern la Hunedoara, pus în funcțiune în 1884 (12 iunie). Anul 1884 este considerat drept debut în construirea combinatului siderurgic. - Primele două furnale aveau volumul util de câte 110 mm. Al treilea furnal începe să fie construit.	
1884	
Se construiește (de către uzina siderurgică) și este dată în exploatare linia ferată Simeria – Hunedoara;	
1886	
Se construiește în hala de turnare a furnalelor, primul cuptor Besemer de mică capacitate pentru producerea oțelului.	
1890	

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

	Se inaugurează cursurile școlii profesionale de pe lângă uzina siderurgică;
1892	
Sunt puse în funcțiune două cuptoare Siemens –Martin de câte 12 tone și două convertizoare Besemer de mică capacitate, pentru producerea oțelului.	
1895	
La 4 august a fost pus în funcțiune furnalul nr. 4 cu un volum util de 288 mc.	- Populația: 3.238; - Orașul se extinde în lungul Cernei, pe malul drept, către Ceangăi (str. Ecaterina Varga, Rovine, Dorobanților) și către Buituri;
1902	
La 26 iulie a fost pus în funcțiune furnalul nr. 5, după un proiect identic cu cel al furnalului nr.4	
1904	
Este oprită producția de oțel la oțelăria Martin din cauza conjuncturii economice nefavorabile.	
1905	
	- Începe electrificarea orașului Hunedoara, prin instalarea unei centrale electrice în incinta uzinelor siderurgice; - Orașul se dezvoltă edilitar prin extinderea rețelelor de străzi în zona ”orașului vechi” (Piața Libertății, zona Rotarilor, Dacilor, Ciocîrliei, Decebal, Aurel Vlaicu);
1913	
Începe exploatarea primului zăcământ de talc de pe teritoriul țării la Lelese și Govăjdia (15 km V distanță de Hunedoara) în munții Poiana Ruscăi.	
1918	
Uzina siderurgică avea 5 fumale care totalizau	

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

150.000 tone fontă/an	
1919	
• Uzinele de fier Hunedoara trec în patrimoniul statului român cu întreaga lor capacitate.	
1924	
• La Sarmisegetuza (40 km S-V distanță de Hunedoara) încep săpăturile arheologice sub conducerea lui C.I. Daicoviciu (1898-1973), care scot la iveală ruinele romane Ulpia Traiana augusta Dacica	

1930-1932	
• La fumul de la Govăjdie (15 km V distanță de Hunedoara) se fac primele încercări din lume pentru reducerea consumului de cocs prin utilizarea păcurii.	• Cărciumi: 30 • Străzi asfaltate: 0 • Asistență medicală: 0 • Cinematografe: 0 • Populația: 4.600
1933	
• La uzinele de la Hunedoara se pune în funcțiune o turnătorie de fontă și bronz cu capacitatea de 10.000 tone piese/an	
1936	
• La uzinele de la Hunedoara începe construcția primei oțelării Siemens – Martin cu capacitate de 100.000 tone/an.	• În oraș funcționau 4 bănci;
1937	
• La uzinele de la Hunedoara se pune în funcțiune un atelier mecanic cu suprafață de 2.100 mp, având în dotare 74 mașini unelte diverse, cu producția anuală de 2.000 tone piese prelucrate. • Se pune în funcțiune un atelier de construcții metalice cu suprafața de 6.350 mp echipat cu 32 mașini unelte diferite și capacitatea de 2.000 tone construcții metalice/an.	
1938	

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

- La uzinele de la Hunedoara se pune în funcțiune o forjă. - Începe construcția Laminorului de 800 mm.	
1940	
La uzinele de la Hunedoara se pune în funcțiune prima oțelărie Siemens – Martin cu 4 cuptoare de câte 25 tone/șarjă și un cuptor electric se 5 tone/șarjă.	
1941	
La uzinele de la Hunedoara se pune în funcțiune laminorul de 800 mm.	- Populația: 6.024; - Orașul este conturat în zona ”centrul Vechi” (Piața Libertății), zona Chizid, Ceangăi, Buituri (sat suburban);
1948	
1. Se constituie primele ”șantiere naționale ale tineretului” care realizează conductele de gaz metan Agnita – Botorca, Ceanu Mare – Cluj, calea ferată Bumbști – Livezeni, îndiguirea din Lunca Prutului, etc. (90 km căi ferate, 200 poduri și viaducte, 33 tunele, 56 km diguri, 48 km conducte de gaze);	
1948	
	- Apartamente construite: 40 - Populația: 7.018 - Unități comerciale: 86 - Unități medicale: 1(de întreținere, cu 3medici) - Se deschide Șantierul național al Tineretului de la Hunedoara (taberele Bataga, Stufit, Scăieni, O.T. – ”orașul Tineretului” – în zona străzilor Moldova, Muntenia, Transilvania, 30 Decembrie, Ion Corvin, Piața Florilor);
1950	
La Grădiștea Muncelului (40 km distanță E de Hunedoara) încep săpăturile arheologice sub conducerea lui C.I. Daicoviciu (1898-1973), care scot la iveală ruinele așezării dacice Sarmisegetusa basileion și cetatea de la Blidaru.	
1950	

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

	• Apartamente construite: 109 • Total apartamente: 333 • Populația: 7.018
1952	
• Intră în producție primul furnal modern din România (furnal nr. 6, volum util de 450 mc); • Începe construirea cocseriei și a primului aglomerator,	• Începe sistematizarea orașului prin construirea cartierului din zona actualei "Case de Cultură" (străzile George Enescu, Bd. Republicii, Corvin, Ion Creangă). • Începe construirea cartierului O.M. ("orașul mic" – zona "case tip vilă"), Maternitatea, Blocul ICSH, Căminul 2 Central pentru salariații combinatului cu studii superioare, străzile Grigorescu, B-dul. 1848, Th. Aman, Gh. Lazăr).
1953	
• Începe construirea Aglomeratorului nr. 1;	• Apartamente construite: 352 • Total apartamente: 1.244
1954	
• Se pune în funcțiune parțial Aglomeratorul nr. 1; • Încep lucrări de reconversie la oțelăria martin nr. 1.	• Continuă construirea cartierului O.M. ("orașul mare" – zona "blocuri rusești" – străzile I.L.Caragiale, Vlahuță, B-dul 1848, Eliberării, Topîrceanu, Gheorghe Lazăr); • Locuitori salariați calificați "la locul de muncă": 3.262
1955	
• Se pune în funcțiune prima baterie de la uzina cocso-chimică; • Se pune în funcțiune integral Aglomeratorul nr.1 cu capacitatea de 1 mil. tone/an; • Se pune în funcțiune instalația de granulare umedă a zgurilor de furnal;	• Apartamente construite; 192 • Total apartamente: 1.585
1956	

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

- Se pune în funcțiune primul cuptor martin automatizat din țară, cu un volum util de 450 mc. (La fabrica de prefabricate din beton Progresul București se produc primele panouri mari care utilizează zgură expandată de la furnalele din Hunedoara); - Intră în funcțiune oțelăria electrică echipată cu 2 cuptoare de câte 20 tone/șarjă;	Populația: 37.719
1957	
- Se pune în funcțiune a doua baterie de la uzina cocso-chimică; - Se pune în funcțiune oțelăria electrică echipată cu 2 cuptoare de câte 20 tone/șarjă;	

1958	
- Se pune în funcțiune Bloomingul de 1000 mm cu capacitatea de 1,2 mil. tone/an (15 septembrie); - Începe construcția oțelăriei Siemens – Martin nr.2;	- Începe construcția cartierului Micro 3 în lungul bulevardului Gării pe drumul spre Deva; - Strada Republicii, bld. Traian cu grupul de blocuri T (T1-T4) și U (U1-U4). Începe construcția complexului comercial Dunărea și a pieței agroalimentare adiacente; - Se construiește școala medie (ciclul 1-8 și liceu), devenită ulterior Școala generală nr. 8.
1959	
Se pune în funcțiune laminorul de 650 mm pentru profile grele (capacitate: 640.000 tone/an). (La Roman începe funcționarea laminorului de țevi fără sudură de 16 țoli)	Locuitori salariați calificați ”la locul de muncă”: 5.840;
1960	
- Se pune în funcțiune a treia baterie de la uzina cocso-chimică; - Începe funcționarea distileriei de gudroane care valorifică produsele secundare obținute la uzine	Se inaugurează complexul sportiv ”CORVINUL” (stadion cu pistă de atletism, terenuri de fotbal, unul central cu tribune de 20.000 locuri și altele pentru antrenament,

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

cocso-chimică (sulf, benzen, toluen, xilen, naftalină, sulfat de amoniu, smoală, acizi); Începe realizarea sistemului de transport al energiei electrice în România, pe linii de 220kv cu linia Bicz – Luduş – Hunedoara;	terenuri de volei, handbal, alei şi zone de agrement, spaţii verzi, suprafaţă totală: 62.000 mp). - Apartamente construite : 842; - Total apartamente: 3.153; - Populaţia: 47.053.
1963	
- Se pune în funcţiune prima bandă de aglomerare de la Aglomeratorul nr.2; - Se pune în funcţiune laminorul de semifabricate nr. 1 (capacitate 2.200.000 tone/an);	- Apartamente construite: 930 - Total apartamente: 5.959
1964	
- Oţelăria Siemens – Martin nr. 2 funcţionează cu cele 8 cuptoare de câte 400 tone fiecare; - Se pune în funcţiune a doua bandă de aglomerare de la Aglomeratorul nr. 2; - Se pune în funcţiune laminorul de profile mijlocii şi benzi (capacitate 540.000 tone/an);	- Se încheie lucrările la barajul şi acumularea de la Cinciş (8km distanţă de oraş, 260 ha suprafaţă luciu de apă, volumul acumulării de 40 mil. litri apă); - Locuitori salariaţi calificaţi ”la locul de muncă”: 12.300;
1965	
Se opreşte funcţionarea furnalului nr.1, după 80 de ani de funcţionare;	- Se definitivează Micro 4 în profunzime (Străzile Cîmpului, Stadionului, Luncii, Crîngului, Jiului, Mureşului); - Populaţia: 61.524;
1968	
Se pune în funcţiune laminorul Bluming de 1.300 mm (capacitate 3.000.000 tone/an)	- Se inaugurează Spitalul Municipal cu 700 de paturi (împreună cu spitalul de boli contagioase se ajunge la un total de 1.126 paturi), 13 secţii medicale, 65 de medici, 260 de cadre medicale medii; - Se inaugurează Policlinica (alăturată Spitalului Municipal) cu 35 de cabinete de medicină generală, 22 de cabinete de specialitate, 61 de

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

	medici, 142 cadre medicale medii;
--	-----------------------------------

1969	
• Se pun în funcțiune la oțelăria electrică nr.1 alte 2 cuptoare de câte 50 t/șarjă; • Se oprește funcționarea furnalului nr.3;	• Locuitori salariați calificați 'la locul de muncă': 15.300; • Populația: 76.334;
1970	
	• Începe să funcționeze Institutul de Subingineri, ca formă de învățământ superior cu durata de 3 ani, în cadrul Institutului de Mine din Petroșani (6 amfiteatre, 500 locuri de studiere, 24 săli de seminar, 18 laboratoare, bibliotecă cu 10.000 de volume). • Apartamente construite: 1.226 • Total apartamente: 13.094 • Populația: 76.779
1971	
• Se oprește funcționarea furnalului nr.2;	• Populația: 77.652
1972	
• Se pune în funcțiune al treilea furnal de 1.000 mc (furnal nr.8) • Se pune în funcțiune a treia bandă de aglomerare de la Aglomeratorul nr.2; • Suprafața totală a benzilor de aglomerare de la Aglomeratorul nr.2 însumează 320 mp;	• Lungime străzi:90km (51,5 km asfaltați și pietruite • Trotuare: 614.000 mp; • Iluminat electric: 79 km; • Canalizare: 43 km; • Spații verzi: 160 ha (56.000 pomi, 487.000 arbuști ornamentali); • Unități comerciale pentru produse alimentare:126; • Unități comerciale pentru produse industriale; 111; • Unități de alimentație publică: 93; • Unități ale cooperăției meșteșugărești: 91 cu 950 lucrători;

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

	• Grădinițe: 15 (8 cu program de cămin, 7 cu program redus); • Școli generale: 18 (145 săli de clasă, 15 laboratoare, 10 ateliere); • Licee: 2 teoretice + 1 de specialitate (metalurgie) însumând 50 săli de clasă, 10 laboratoare; • Grup școlar profesional metalurgic: 2.400 elevi (1.800 elevi la școala profesională, 600 ucenici); • Grup școlar sanitar cu 24 săli de clasă;
1973	
	• Locuitori salariați calificați "la locul de muncă": 17.990; • Populația: 80.000; • Apartamente construite: 1.387; • Total apartamente: 17.298;

1974	
	• 17 circumscripții sanitare de cartier (9 pentru adulți, 8 de pediatrie) cu 17 medici de circumscripție și 66 cadre medicale medii; • 9 circumscripții sanitare de uzină cu 10 medici și 45 cadre medicale medii; • Apartamente construite. 16.039; • Unități de învățământ: 5;
1975	
• Se modernizează Laminorul de 800 mm (capacitate: 330.000 tone/an);	• Începe construirea Micro 5; • Apartamente construite: 1.080; • Total apartamente: 19.433 • Populația: 78.811
1976	
	• Se pune în funcțiune o fabrică de încălțăminte

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

	cu cca. 1.400 angajați, preponderent femei;
1979	
• Se pune în funcțiune Laminorul de semifabricate nr. 2 (capacitate: 1 mil. tone/an); • Se pune în funcțiune Laminorul de sârmă nr. 3 (capacitate: 280.000 tone/an); • Este încheiată configurația fluxurilor tehnologice ale combinatului siderurgic; • Se pune în funcțiune Oțelăria Electrică nr.2 (capacitate: 400.000 tone/an);	• Se pune în funcțiune o fabrică de confecții și tricotaje cu cca. 500 angajați, preponderent femei;
1984	
	• Școli generale: 26; elevi: 13.000; • Licee: 5; elevi: 6.130; • Studenți: 430; • Cadre medicale: 220 medici, 717 cadre medicale medii; • Paturi de spital: 1.394; • Populația: 83.000;
1985	
	• Total apartamente: 25.000
1988	
• Se oprește funcționarea Aglomeratorului nr.1;	
1990	
• Se oprește funcționarea Oțelăriei Martin nr.1;	• Populația: 89.000
1991	
• Se oprește funcționarea furnalelor mici;	
1999	
• Se oprește funcționarea Oțelăriei Martin nr.2, a Uzinei Cocso-Chimice, a Furnalelor mari; • Anul marchează oprirea fabricației de oțel pe "flux integrat".	• Populația: 79.600
2000	
	• Populația: 78.400.

Localitate de rangul III

Municipiul Hunedoara este localitate de rangul III, potrivit prevederilor Legii nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național secțiunea a IV-a “ Rețeaua de localități “

Ca unitate teritorial-administrativă, municipiul Hunedoara este format din:

- Ø localitatea componentă Răcăștie este situată în partea de nord-vest a municipiului , la 3 km distanță de orașul propriu-zis, legătura fiind făcută de drumul comunal 16;
- Ø satul aparținător Boș este situat în partea de sud-vest, pe drumul comunal 115, la 8 km de Hunedoara.
- Ø Satul aparținător Groș este situat în partea de vest a municipiului, pe drumul comunal 115, la 11 km distanță de Hunedoara.
- Ø satul aparținător Hășdat este situat în partea de sud a municipiului, pe drumul județean 680, la 4 km distanță de Hunedoara.
- Ø satul aparținător Peștișu Mare este situat în partea de nord a municipiului, pe DN 60, la 8 km distanță de Hunedoara.

Suprafețele localităților componente ale municipiului Hunedoara
(hectare)

Nr. crt.	Zone	Hunedoar a (inclusiv Zlaști)	Boș	Groș	Hășdat	Peștișu Mare	Răcăștie	Total
1.	Zone de locuit	461,25	58,50	40,75	20,10	49,00	32,00	661,60
2.	Zone industriale și depozite	665,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	665,00
3.	Zone unități agro-zootehnice	10,00	2,00	0,00	1,30	2,65	0,75	16,70
4.	Zone unități edilitar gospodărești	22,00	0,00	0,30	0,40	0,00	0,55	23,25
5.	Zone dotări orășenești și cartiere	62,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	62,84
6.	Zone rețea stradală și piețe	80,25	3,00	1,00	2,30	4,70	3,00	94,25
7.	Zone transporturi	84,47	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	84,47
8.	Zone balneare	0,00	1,20	0,00	0,00	0,00	0,00	1,20
9.	Zone alte folosințe	36,23	4,25	0,00	5,40	15,20	6,30	67,38
Suprafață totală		1.625,04	68,95	42,05	29,50	71,55	42,60	1.879,69

Localitatea este străbătută de DN 68B Sântuhalm - Hunedoara, drum național care face legătura cu drumul european E68, care străbate țara de la Arad - Deva - Orăștie - Sibiu - Brașov - București și drumurile județene care fac legătura între Hunedoara și Călan, respectiv Hunedoara - Hațeg.

Municipiul are acces la magistralele feroviare și rutiere însă nu poate asigura legături frecvente pe calea ferată, legături care sunt asigurate cu orașul Simeria. Acest lucru afectează buna funcționare a transportului persoanelor și a mărfurilor atât pe plan intern cât și internațional.

2.2. Starea economică actuală

În anul 2006 principalii indicatori de conjunctură economică au înregistrat creșteri, în majoritatea cazurilor. Cea mai mare contribuție o are sectorul privat prin creșterea nespectaculoasă, dar continuă a numărului societăților comerciale de toate tipurile din municipiul Hunedoara.

Datele privind cifra de afaceri globală a societăților comerciale arondate Administrației Finanțelor Publice Hunedoara, pentru perioada 2002 – 2005, sunt detaliate după cum urmează:

- la 31.12.2002 cifra de afaceri globală a fost de 4.288.526.895 lei, din care societățile comerciale arondate Administrației Finanțelor Publice Hunedoara au realizat 459.707.047 lei;

Nr. crt.	Administrația Finanțelor Publice	Cifra de Afaceri Globală (LEI) la 31.12.2002
	din municipiul	
1.	A.F.P. DEVA	10.750.152.164
2.	A.F.P. HUNEDOARA	4.597.070.473
3.	A.F.P. PETROȘANI	3.982.154.885
4.	A.F.P. BRAD	2.443.246.215
5.	A.F.P. LUPENI	555.581.248
6.	A.F.P. ORĂȘTIE	1.958.513.469
7.	A.F.P. VULCAN	696.978.792
TOTAL		24.983.697.246

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

- la 31.12.2003 cifra de afaceri globală a fost de 5.372.451.673 lei, din care societățile comerciale arondate Administrației Finanțelor Publice Hunedoara au realizat 5.120.832.517 lei;

Nr. crt.	Administrația Finanțelor Publice	Cifra de Afaceri Globală (LEI) la 31.12.2003
	din municipiul	
1.	A.F.P. DEVA	14.345.333.091
2.	A.F.P. HUNEDOARA	5.120.832.517
3.	A.F.P. PETROȘANI	4.540.550.716
4.	A.F.P. BRAD	3.554.372.567
5.	A.F.P. LUPENI	1.032.502.448
6.	A.F.P. ORĂȘTIE	2.388.274.593
7.	A.F.P. VULCAN	831.455.945
TOTAL		31813321877

- la 31.12. 2004 cifra de afaceri globală a fost de 6.882.400.847 lei, din care societățile comerciale arondate Administrației Finanțelor Publice Hunedoara au realizat 746.934.809 lei;

Nr. crt.	Administrația Finanțelor Publice	Cifra de Afaceri Globală (LEI) la 31.12.2004
	din municipiul	
1.	A.F.P. DEVA	15. 559.429.818
2.	A.F.P. HUNEDOARA	7.469.348.089
3.	A.F.P. PETROȘANI	6.520.299.201
4.	A.F.P. BRAD	4.120.678.079
5.	A.F.P. LUPENI	844.123.636
6.	A.F.P. ORĂȘTIE	3.171.826.128
7.	A.F.P. VULCAN	975.263.568
TOTAL		23101538701

- la 31.12.2005 cifra de afaceri globală a fost de 7.226.484.707 lei din care societățile comerciale arondate Administrației Finanțelor Publice Hunedoara au realizat 537.860.217 lei.

Nr. crt.	Administrația Finanțelor Publice	Cifra de Afaceri Globală (LEI) la
	din municipiul	31.12.2005
1.	A.F.P. DEVA	660.257.282
2.	A.F.P. HUNEDOARA	537.860.217
3.	A.F.P. PETROȘANI	362.324.318
4.	A.F.P. BRAD	225.471.422
5.	A.F.P. LUPENI	80.185.402
6.	A.F.P. ORĂȘTIE	232.121.447
7.	A.F.P. VULCAN	184.612.039
TOTAL		2282832127

Procentul de încasare a impozitelor și taxelor locale la persoane juridice a fost de 91% iar la persoane fizice de 77%. În cursul anului 2006 s-au întreprins numeroase măsuri de executare silită în urma cărora au fost recuperate multe din sumele restante datorate de către contribuabili bugetului local.

La persoane fizice, procentul mai mic de încasare se datorează faptului că Hunedoara are o rată a șomajului foarte mare în primul rând datorită concedierilor masive care au precedat vânzarea fostei S.C. Siderurgica S.A.

Societățile comerciale cu cele mai mari debite sub forma impozitelor și taxelor locale sunt:

- Ø S.C. CORVINTRANS S.A. Hunedoara;
- Ø R.A.I.L. Hunedoara;

Este de menționat faptul că aceste societăți au debite mari atât la bugetul local cât și la bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale.

În cursul anului 2006 au fost eliberate și vizate un număr de 1369 autorizații agenților economici pentru funcționarea în spații în valoare de 109.520 RON, astfel:

producție	57
prestări servicii	438
comerț	688
alimentație publică	186
terase sezoniere	78

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

În anul 2004, în “TOP-ul firmelor din județul Hunedoara”, clasament realizat de către Camera de Comerț și Industrie a județului Hunedoara, figurau următoarele societăți comerciale cu sediul în municipiul Hunedoara:

Domeniu de activitate	Firma
Telecomunicații	Partener 2000 SRL
Industria extractivă, de prelucrare a țițeiului și de cocsificare a cărbunelui	Talc Dolomită SA
Producerea și distribuția energiei electrice, termice, a gazelor naturale și a apei	Apa Prod SA – sucursala Hunedoara
Industria de construcții metalice și a produselor din metal	Trans Euro Invest SRL
	Valmet Production SRL
	Recom Sid SA
Industria de mașini și echipamente	Ruma Cool Technique SRL
Industria mobilei	Cubil Prod SRL
	Misram Prod SRL
	Hd Stil Harabagiu SNC
Tipărirea, reproducerea înregistrărilor pe suporti și activități conexe	Timux Tipo Prod SRL
Industria produselor textile și de tricotaje	Violette Prodcom SRL
	Meropa SA
Industria confecțiilor de îmbrăcăminte și a blănurilor	Tyra Tex SRL
Industria pielăriei, încălțăminte, articole de voiaj, mariconărie	Simnia Prodcom SRL
	Ema- Gian SRL
	Corvin SA

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

	Novello Ec SRL
Silvicultură, exploatare forestieră, pescuit, piscicultură, vânătoare și servicii anexe	Cerna Comservice SRL
Producția, prelucrarea și conservarea cărnii, a peștelui, a fructelor și legumelor	Rotina Product SRL
Fabricarea produselor de morărit, a amidonului, a pastelor făinoase și a pâinii	Agro Constructa Mixtă SRL
	Gardora Prestactiv
Construcții de clădiri și lucrări de geniu	Glial Team SRL
	Ison Trade Construct SRL
Construcții de autostrăzi, drumuri, aerodroane și baze sportive	Clar Prest SRL
Construcții hidrotehnice și alte lucrări speciale în construcții	Agerom Prod Impex SRL
	Ison Trade Construct SRL
Lucrări de instalații electrice	Electro Stancalie SRL
Lucrări de instalație tehnico- sanitare	Teraco Prod SRL
	Roland Prest SRL
	Romterm SRL
Publicitate, advertising	Alma Print SRL
Închirierea de mașini, echipamente, bunuri personale și gospodărești	Everest Invest Co Srl Brad – filiala Hunedoara
Activități de întreținere și reparații	Comser SRL
	Memory SRL
	Proserv SA
Servicii de colectat și reciclat deșeuri	Fra – Rom – Company – Trans SRL

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

Salubritate	Evelin Agroinvest SRL
Restaurante, baruri, cafenele	Prodimpex Gudea Gv SRL
Activități de intermediari în comerțul cu ridicata	Mimpex Grup SRL
	Getica Tur SRL
Comerț cu ridicata al produselor agricole brute, animale vii, produselor alimentare, băuturilor și tutunului	T&O Prodcom SRL
Comerț cu ridicata al mașinilor, echipamentelor și furniturilor	C.D.A.&Camaradu Prest Impex SRL
Comerț cu ridicata al produselor intermediare neagricole, deșeurilor și altor produse	Redmet SRL
	Fortex SRL
Comerț cu amănuntul cu autovehicule, piese și accesorii de schimb și carburanți pentru autovehicule	Irris SRL
Comerț cu amănuntul al produselor alimentare, băuturilor și a produselor din tutun	Mercur Corvinex SA
	Casian Casicom SRL
Comerțul cu amănuntul, în magazine specializate, al produselor farmaceutice și medicale, al produselor de cosmetică	Lu-ka Farm SRL
	Energofarm SRL
Comerț cu amănuntul, în magazine specializate și nespecializate, al altor produse	Primordial SRL
Comerț cu amănuntul neefectuat prin magazine	Corvin SA

Printre primele companii de producție, înființate după revoluție, se numără HD STIL HARABAGIU SNC (fondată în 1992) care, încă de la început și-a propus să ofere potențialilor săi clienți achiziționarea unor produse de calitate, la cele mai bune prețuri iar în timp a dobândit o mare experiență în domeniul prelucrării lemnului, sticlei, mobilierului din pal și a metalelor-inox, realizând o armonie perfectă prin combinarea

lor, în acest moment fiind una dintre fabricile cel mai bine utilizate din România. Firma produce case din lemn la cheie, uși și ferestre cu rame din lemn stratificat tip termopan, mobilier pentru grădină, mobilier din lemn masiv și mobilier din pal melaminat, unicat sau în serie, pentru diverse utilizări. Firma numără în prezent circa 160 angajați iar principala sa piață de desfacere este România.

În anul 2002 a fost înființată S.C. MARITAN S.R.L. HUNEDOARA, companie având ca obiect de activitate tăbăcirea și finisarea pieilor, fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie, a harnașamentelor și încălțămintei. S.C. Maritan S.R.L. Hunedoara a absorbit cu succes câteva sute de angajați din forța de muncă disponibilă pe piață și calificată la un standard înalt în domeniul industriei ușoare, un alt sector de activitate în care Hunedoara a avut tradiție, forța de muncă fiind instruită și calificată la școala profesională și liceul de specialitate din oraș. În anul 2004 compania s-a clasat pe locul 1 în Top Afaceri România, județul Hunedoara, iar în anul 2006 S.C. Maritan S.R.L. Hunedoara s-a situat pe poziția numărul 82 în top.

Anul 2003 a reprezentat un punct critic pentru orașul uzină. În primăvara lui 2003, odată cu închiderea fluxului primar, la Siderurgica a avut loc cea mai agresivă disponibilizare, soldată cu aproximativ 5300 de șomeri, pentru care alternativa unui loc de muncă era practic imposibil de întrezărit fără reconversie profesională. Sute dintre furnaliștii, oțelarii și laminatoriștii fostei Siderurgica lucrează în combinatele siderurgice din alte țări. Marea majoritate însă, au rămas în oraș, în așteptarea reconversiei orașului. Din acel moment s-a pornit relansarea în Hunedoara.

În acea perioadă, terenul aferent fostelor garaje ale combinatului a primit o nouă funcție urbană, pe aceasta construindu-se o fabrică de confecții textile, S.C. STAR CONF S.R.L.. Această companie produce și exportă confecții textile, atât pentru articolele proiectate în cadrul firmei cât și în sistem Iohn. S.C. STAR CONF S.R.L. își desfășoară activitatea peste 400 de angajați.

Tot în 2003, un alt teren aparținând combinatului (terenul fostelor sere) a primit o nouă funcție urbană. Pe acest teren, compania germană Lisa Draexlmaier Autopart România S.R.L. a construit și pus în funcțiune o fabrică de componente electrice și electronice destinate interiorului automobilelor. Această fabrică a absolvit cel mai mare număr din forța de muncă a orașului disponibilă pe piață (peste 1000 din foștii angajați ai Siderurgica), personal care, pentru a putea lucra în noua fabrică, a fost instituit și specializat timp de câteva luni la fabricile cu profit similar din Pitești și Timișoara. În 2005, afacerile Lisa Draexlmaier Autopart România S.R.L. a construit și pus în

funcțiune o fabrică de componente electrice și electronice destinate interiorului automobilelor. Această fabrică a absorbit cel mai mare număr din număr din forța de muncă a orașului disponibilă pe piață (peste 1000 din foștii angajați ai Siderurgica), personal care, pentru a putea lucra în noua fabrică, a fost instituit și specializat timp de câteva luni la fabricile cu profil similar din Pitești și Timișoara. În 2005, afacerile Lisa Draexlmaier Autopart România S.R.L. au crescut anul trecut cu 40%, la 230,2 milioane de lei (65,8 milioane euro), iar profitul brut a fost de 17,01 milioane de lei (4,9 milioane euro), după ce în 2005 firma a raportat pierderi de 4,88 milioane de lei. În 2005, firma din Pitești a avut o cifră de afaceri de 163,27 milioane de lei. Compania face parte din grupul german Draexlmaier, specializat în producția de componente electrice și electronice pentru interiorul automobilelor. În România, grupul mai are afaceri la Satu Mare, Timișoara, Codlea-Brașov și Hunedoara. La nivel european, compania mai desfășoară activități în Germania, Marea Britanie, Austria, Spania, Polonia, Ungaria, Cehia și Slovacia.

Numele Draexlmaier reprezintă inovațiile în domeniul industriei automobilelor. Indiferent dacă este vorba despre BMW sau Mercedes – Benz, Volkswagen sau Audi, Porsche, Jaguar, General Motors, Toyota sau Bugatti, în prezent întreprinderea se dezvoltă și produce ca și Global Player, sisteme de bord moderne, componente de interior exclusiviste precum și sisteme funcționale integrate.

În anul 2004 s-a construit și deschis primul magazin supermarket din oraș, din rețeaua "Artima". În prezent "Artima" are cca. 50 de angajați. La scurt timp a urmat deschiderea unui alt magazin, de data aceasta din rețeaua "Profi".

În vara lui 2006, hunedorenii s-au bucurat de inaugurarea primului hypermarket, magazinul KAUF LAND, care numără cca. 100 angajați și care dispune și de un spațiu de parcare corespunzător. Zona din imediata vecinătate a hypermarketului s-a transformat într-un adevărat punct de atracție pentru cei care au căutat terenuri pe care să ridice clădiri la greenfield. Au fost amenajate terenuri pentru două baze sportive, ambele în administrarea unor companii private.

Climatul economic începe să fie tot mai sănătos, argumentul constând în creșterea numărului băncilor, sucursalelor și filialelor acestora, apariția unor supermarket-uri în municipiul Hunedoara precum și construirea unor noi sedii de firmă.

Turismul în municipiul Hunedoara - resurse turistice

- Monumente istorice și de artă:

Castelul Corvinilor

Monumentul este situat în România, în partea sud-vestică a Transilvaniei, în centrul județului Hunedoara, în partea sud-vestică a orașului, pe ultimele ramificații estice ale munților Poiana Rusca. În coordonate absolute, castelul are următoarea poziționare: 45° 44' latitudine nordică și 22° 53' estică.

Accesul se poate realiza pe DN7 (E15) până în dreptul localității Sântuhalm, dinspre est sau vest, iar de acolo urmând DJ 687 până în orașul Hunedoara. Intrarea se face dinspre localitatea Sântuhalm urmând bulevardele Traian, Republicii și Libertății. Punctul terminus este Primăria orașului, de acolo urmând strada Constantin Bursan.

Documentele vremii amintesc existența unei fortificații, pe actualul amplasament al castelului, odată cu secolul XIV, castrul regal având o formă elipsoidală și în aripa de nord un turn de refugiu, barat pe latura de sud cu un zid de piatră. Această posesiune a familiei de Anjou, intră în proprietatea familiei Corvin la începutul secolului XV, mai precis în anul 1409, în vremea cneazului Voicu, sub forma unei donații care cuprindea cetatea și domeniul Hunedoarei.

Fiul lui Voicu, Ioan de Hunedoara amplifică construcția existentă în secolul XIV, în urma a două etape de construcție, rezultând o nouă incintă prevăzută cu 7 turnuri de apărare.

În secolul XV, castelul rămâne un exemplu singular în zona Transilvaniei de reședință nobiliară fortificată, construcție care îmbină elementele specifice stilului gotic târziu cu stilul renascentist, faza timpurie.

Familia Corvin stăpânește castelul și domeniul Hunedoarei până în anul 1508, după care vor urma 22 de proprietari, până în secolul XVIII, când intră în proprietatea Imperiului Habsburgic și castelul devenea sediul administrației minelor și depozit al produselor de fier.

Transformarea lui în muzeu în 1974 este precedată de o altă etapă de restaurare și consolidare (1965-1968), aceste lucrări continuând după anul 1997 și până în prezent.

Muzeul de la Hunedoara a fost înființat în anul 1974, instituția fiind găzduită de cel mai important monument medieval din sud-vestul Transilvaniei. Inițial, tematica expozițiilor din muzeu s-a concentrat pe perioada medievală, însă în scurt timp, paleta tematică s-a extins, punându-se bazele colecțiilor de arheologie, etnografie, artă decorativă și carte veche.

Muzeul Castelul Corvinilor Hunedoara s-a aflat până în anul 1990 sub tutela Muzeului Civilizației Dacice și Romane Deva, după acest moment funcționând ca și instituție independentă, sub coordonarea Primăriei Municipiului Hunedoara.

- **Monumente istorice și de artă de factură religioasă:**

- Ø *Biserica ortodoxă Sf. Nicolae* din Hunedoara este o ctitorie a celui mai mare rege al Ungariei, Matya, Matei Corvin, cum îl numim noi azi și deși a fost construită abia la 1458, este mai veche decât oricare dintre bisericile ctitorite de Ștefan Cel Mare. Iconostasul din lemn sculptat al acestei biserici, este cel mai vechi din România, iar două din icoanele ce împodobesc iconostasul, sunt dintre cele mai vechi din țară, ele datând din secolul 15.
- Ø *Biserica reformată* – construită în anul 1644 de Petru Bethlem, nepotul principelui Gabriel Bethlem. Este o biserică tip sală. Absida altarului se găsește în prelungirea navei, având număr impar de laturi. Turnul-clopotnița este amplasat deasupra intrării, situate pe latura de vest și este de factura barocă. Orga bisericii datează din 1882.
- Ø *Biserica romano – catolică;*
- Ø *Biserica ortodoxă, ”Schimbarea la față”*
- Ø *Catedrala ortodoxă ”Sfinții Împărați Constantin și Elena”.*

Oportunități de petrecere a timpului liber sportive, cultural –educative:

- ✚ *Bazinul de înot* - ca utilități, sunt puse la dispoziție, o ultra modernă sală de fitness, saună, cabinet de masaj, cosmetică-coafor și un bar, iar în sala bazinelor se poate juca tenis de masă.
- ✚ *Grădina zoologică Hunedoara;*
- ✚ *Galeriile de Arte.*

Tipuri și forme de turism

1. Turismul de circulație se poate realiza pe principalele artere de circulație, printr-un turism itinerant pentru vizitarea obiectivelor turistice;
2. Turismul de odihnă și recreere – Lacul Cinciș (situat la 8 km de oraș spre Toplița, Râușor (la 50 km, în munții Retezat, dispune de hotel cu restaurant, vile, pârtie de schi în lungime de 1,2 km, dotată cu telecablu, iar în curând va fi dotat și cu telescaun), Valea Roatei (la 15 km, pe șoseaua ce leagă municipiul de pe Cerna cu localitatea Nandru, din comuna Peștișu Mic), Boș (11 km, pe șoseaua spre cerbal, dispune de camping cu camere și căsuțe, restaurant, piscină, teren de tenis de câmp), Govăjdie (la 18 km, pe șoseaua care străbate localitățile Teliuc și Plosca, unde se află cel mai vechi furnal care a funcționat în Europa.
3. Turismul cultural istoric.

Poziția geografică a municipiului Hunedoara facilitează punctul de plecare pentru diverse trasee turistice, precum: Deva - *Cetatea Devei*; Călan - cea mai veche biserică ortodoxă, respectiv *biserica Sf. Gheorghe* din Streisângiorgiu (zidurile ei au fost ridicate între anii 1140-1150 pe locul unei mai vechi biserici din lemn); la cca. 10 km de Hunedoara se înalță străvechiul turn al *Bisericii Ortodoxe din Strei*, biserică ce datează de la sfârșitul secolului al 13-lea; tot în apropierea municipiului Hunedoara, la 20 km pe drumul spre Hațeg, într-un peisaj de o rară frumusețe, se înalță zidurile *Mănăstirii Prislop*, ctitorie a lui Nicodim de la începutul secolului 15; la 5 Km de Hunedoara, la *Almașu Mic*, se află una din cele mai vechi biserici din lemn din România, monument istoric construit în anul 1623; *Biserica reformată „Sfânta Fecioara”* din Sântămărie Orlea, a fost construită la jumătatea secolului al 13-lea de către o comunitate catolică; pe drumul ce duce spre cabana Pietrele din Munții Retezat, la Nucșoara, poate fi văzută *Biserica „Înălțarea Domnului”*, construită la sfârșitul secolului al 13-lea; în fața ruinelor *Cetății Colț*, într-un decor pitoresc, *biserica Cetății Colț*, renovată, dăinuie de prin secolul 13; la Peșteana, o alta biserică străveche, nedată exact, ar putea exista de prin secolele 11-12. (cel puțin prima fază a construcției ei.); *Biserica din Denșuș* este un monument unic în arhitectura medievală românească, fiind construită probabil în cursul secolului al 13-lea; *Biserica Ortodoxă din Ostrov*, construită în secolul 14, adăpostește o frescă de la 1365; rezervația din Munții Retezat; *stațiunile cu ape termale*

Geoagiu Băi, Vața de Jos și Călan Băi; Țebea, Câmpul lui Neag; Complexul cetăților dacice din munții Orăștiei; Muzeul Fierului de la Brad, etc.

Principalele structuri de primire turistică, capacități și flux turistic:

Rețeaua unităților de cazare cuprinde hoteluri, vile și campinguri având categoria de 2 și 3 stele, după cum urmează:

- Hotel: Rusca ***
- Vile: Flamingo ***, și Tiffany ***
- Camping: Boș

Rețeaua de unități de masă din municipiul Hunedoara:

- Restaurante: Rustic S.R.L., Corviniana S.R.L., Nikos S.R.L., Romanov S.R.L., Romrudys S.R.L.,
- Pizzerii și Fast-Food: Pizzeria Roma, Pizzeria Viva, Pizzeria Galena, T&O Prodcom S.R.L. etc.
- Cluburi, baruri și cafenele: Inside, Diaris S.R.L., Okay S.R.L., Interkasa S.R.L.

Agenții de turism: Eurolines S.R.L., Toc International S.R.L. , Gemenii S.R.L., Atlasib, Crisoldo S.R.L., etc.

Principalele probleme în turismul hunedorean:

- obiectivele turistice nu sunt foarte bine promovate, nu există puncte de informare turistică;
- lipsa unui program de acțiuni privind dezvoltarea turismului;
- concurența puternică din partea țărilor membre ale UE;
- reorientarea unei părți a cererii turistice interne către destinații externe, din cauza prețurilor mai mici practicate de alte țări.

Proiecte de dezvoltare a turismului hunedorean:

1. Proiectul de turism cultural „Bun venit în România. Itinerarii eco-turistice între spiritualitate și legendă”, finanțat de Comunitatea turismului montan din Casentino (regiunea Toscana, Italia) în colaborare cu Consiliul Județean Hunedoara și Primăria municipiului Hunedoara;

2. Proiectul de restaurare, refuncționalizare și punere în valoare a Castelului de la Hunedoara, finanțat de Primăria Municipiului Hunedoara și Ministerul Culturii și Cultelor.
3. Proiect de spectacol de muzeu, susținut de Ordinul Cavalerilor de Hunedoara.

3. INFRASTRUCTURA MUNICIPIULUI HUNEDOARA

3.1. Infrastructura de transport

Circulația rutieră

Municipiul Hunedoara este străbătut de DJ 687: Sântuhalm – Hunedoara drum național care face legătura cu drumul European E68 care străbate țara de la Arad – Deva – Orăștie – Sibiu – Brașov – București și drumuri județene care fac legătura între Hunedoara și Călan, respectiv Hunedoara – Hațeg – Craiova – Calafat.

Municipiul Hunedoara este legat prin drumuri modernizate de toate orașele importante ale județului, cele mai importante fiind drumul Hunedoara – Deva (18 km), Hunedoara – Hațeg (26 km) – Petroșani (70 km).

Traseele de transport în comun de călători pe raza municipiului Hunedoara se desfășoară pe următoarele rute: local și intrazonal.

Traseele de transport în comun de călători intrazonal sunt detaliate mai jos:

Hunedoara – Cinciș	Hunedoara – Călan
Hunedoara – Ghelari	Hunedoara – Orăștie
Hunedoara – Nandru	Hunedoara – Ocolișu Mic
Hunedoara – Hășdău	Hunedoara – Nădăștia de Sus
Hunedoara – Hațeg	Hunedoara - Lelese
	Hunedoara - Boșorod

Căile ferate

Circulația feroviară este inexistentă. Există gară și cale ferată dar circulația este foarte restrânsă, aproximativ 2 trenuri de călători/zi.

3.2. Infrastructura de utilități tehnico-edilitare

Rețele edilitare - municipiul Hunedoara este dotat edilitar cu rețea de apă și canalizare, rețea de gaz metan, termoficare, rețea de distribuție a energiei electrice.

Rețeaua de alimentare cu apă curentă

Lungimea totală a rețelelor de distribuție este: 170 km

Rețeaua de canalizare

Lungimea rețelei: 136 km

S.C. APA PROD S.A., operator unic regional al serviciului public de alimentare cu apă și canalizare, este beneficiarul final al proiectului "Reabilitarea și modernizarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare în orașele Deva și Hunedoara", în valoare de 50.720.000 euro, finanțat de Uniunea Europeană prin ISPA nr. 2005/RO/16/P/PE/002. Beneficiarii locali ai Măsurii ISPA sunt Consiliul Județean Hunedoara, Consiliul Local Deva și Consiliul Local Hunedoara care s-au asociat, formând "Asociația Municipalităților", Consiliul Județean Hunedoara care s-au asociat, formând "Asociația Municipalităților", Consiliul Județean Hunedoara fiind desemnat reprezentant al Asociației, în vederea implementării proiectului și a încheierii acordului de implementare cu Ministerul Finanțelor Publice și S.C. APAPROD S.A.

Principalele obiective propuse a se realiza în cadrul proiectului, în municipiul Hunedoara, sunt:

1. Îmbunătățirea sistemului de distribuire a apei și a sistemului de canalizare în Hunedoara
 - Rețeaua de alimentare cu apă din Hunedoara – înlocuirea și extinderea rețelei;
 - Conducte de canalizare din Hunedoara – curățarea, construire și înlocuirea

rețelei de canalizare, reabilitarea și repararea rețelei de canalizare existentă;

- Sistemul de canalizare;
- 2. Reabilitarea rezervoarelor și stațiilor de pompare pentru Hunedoara;
- 3. Reconstrucția stației de epurare.

Enumerăm următoarele tipuri de lucrări realizate în cursul anului 2006 de către S.C. APAPROD S.A. Deva:

- ü 148 revizii și reparații la electropompele din cadrul stației de filtre, stații de pompare apă, stații de hidrofor și stații de epurare ;
- ü 2096 intervenții operative la înlăturarea pierderilor de apă survenite pe conducta de aducțiune apa brută Hobița - Hunedoara cât și la rețelele de distribuție apă potabilă din municipiu;
- ü igienizarea bazinelor de înmagazinare a apei: 1000 mc, 2 x 5000mc, 2 x 2500mc, 2 x 1500 mc;
- ü înlocuirea crepinelor sparte și completarea stratului filtrant cu nisip cuarțos la stația de filtre Sânpetru – 19.830 lei valoare crepine și nisip cuarțos;
- ü 1249 intervenții operative la decolmatarea căminelor și rețelelor de canalizare cât și a colectorului Hunedoara – Stația de epurare Sântuhalm;
- ü executarea de cămine apometru și montarea apometre la limita de proprietate la asociațiile de proprietari – 71 buc.
- ü montare apometre la persoane fizice – 224 buc.

Gradul de contorizare a apei potabile la nivelul municipiului Hunedoara :

Categorie utilizator	Grad contorizare branșamente %		
	01.09.2005	31.12.2006	Diferența
Asociații proprietari	64	72	8
Persoane fizice	47	54	7
Agenți economici	85	88	3
Instituții publice	33	66	33
Total branșamente	54	61	7

Numărul contractelor de apă și canalizare încheiate în cursul anului 2006 de către S.C. APAPROD S.A. Deva:

- asociații proprietari - 917
- case particulare – 2708
- agenți economici – 300
- instituții publice -29.

Rețeaua de alimentare cu energie electrică

Alimentarea cu energie electrică a consumatorilor municipiului Hunedoara se asigură în condiții de siguranță și calitate.

Serviciul de iluminat public din municipiul Hunedoara este realizat de către S.C. Luxten Lighting CO S.A. Pe parcursul anului 2006, activitatea societății comerciale a fost orientată pe două direcții:

- reabilitarea sistemului de iluminat public, prin execuția unor lucrări de maximă importanță în municipiul Hunedoara;
- prestarea unor activități de menținere și întreținere a sistemului de iluminat public, având ca obiectiv scăderea numărului de puncte luminoase defecte, operativitate maximă în rezolvarea sesizărilor, acestea fiind soluționate în procent de 98 % fiind înlocuite în urma acestui proces 201 lămpi, 71 balasturi și 63 de dispozitive de amorsare.

Astfel, reabilitarea zonelor urbane pentru iluminat public a constat în montarea a 508 buc. Corpuri stradale, 305 buc. Corpuri pietonale, 91 buc. Proiectoare, 584 buc. Console trafic greu, 217 buc stâlpi ornamentali, 172 stâlpi de beton.

Rețeaua de distribuție gaz

Lungimea simplă a conductelor de distribuție a gazelor: 115 km

Volumul total de gaze distribuit în anul 2006 a fost de 30.610.500 mc din care:

Consum industrial	79.900 mc
Consum casnic	21.744.100 mc
Instituții	8.786.700 mc

Număr reclamații pentru anul 2006: 1.455;

În anul 2006 E.ON Gaz România S.A. – Centrul Operațional Deva a executat următoarele lucrări importante:

- înlocuirea rețelei de distribuție a gazelor naturale în cartierul Micro 7, respectiv înlocuirea conductelor și branșamentelor vechi din oțel, cu conducte din polietilenă.

Telecomunicații - telefonie și Internet

La nivelul municipiului Hunedoara se constată a creștere a utilizării serviciilor de telefonie și Internet. De asemenea , este notabilă dezvoltarea concurenței în telefonia mobilă și fixă (Vodafone, Orange, Zapp, Cosmote, Romtelecom, RDS).

Detaliem numărul abonaților la serviciile S.C. ROMTELECOM S.A. – Centrul de Telecomunicații Hunedoara pentru anul 2006:

Clienți	Număr abonați	
	Telefonie	Internet
Persoane fizice	7300	280
Persoane juridice	1500	120
TOTAL	8800	400

Servicii poștale: rețeaua poștală actuală a municipiului Hunedoara se compune din 4 oficii poștale.

Finanțe bănci: BCR, Banc Post, CEC, Banca Transilvania, BRD-GSG, Sanpaolo Bank, Raiffeisen Bank, Banca Românească, Banca Carpatica, Cooperativa de Credit “Cerna” , OTP, ING-Bank.

Servicii de asigurare-reasigurare: Asiom SA, ING Nederlanden, ASIBAN, Banca Transilvania – Asigurări, Banca Carpatica – Asigurări, Banca Allianz – Țiriac

3.3. Infrastructura de învățământ, sanitară și socială

A) Infrastructura de învățământ

În cadrul învățământului preuniversitar în municipiul Hunedoara funcționează 5 licee, 15 școli generale, 14 grădinițe cu program normal și 2 grădinițe cu program prelungit, Clubul copiilor și elevilor Hunedoara, Clubul Sportiv Școlar Hunedoara și o Școală Postliceală Sanitară Hunedoara.

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

În cadrul învățământului preuniversitar, în municipiul Hunedoara funcționează următoarele unități de învățământ:

FORMA DE ÎNVĂȚĂMÂNT	Număr unități
Învățământ Preșcolar	15 grădinițe
- cu program normal	13 grădinițe
- cu program prelungit	2 grădinițe
Învățământ primar și gimnazial	15 școli
Învățământ liceal	• Colegiul Național "Iancu de Hunedoara" • Colegiul Național de Informatică "Traian Lalescu" • Colegiul Economic "Emanuil Gojdu" • Grupul Școlar Telecomunicații și Lucrări Publice • Colegiul Tehnic "Matei Corvin"
Clubul Copiilor și Elevilor Hunedoara	1
Clubul Sportiv Școlar Hunedoara	1
Școală Postliceală Sanitară Hunedoara	1
Școala de arte și muzică	1

Lista grădinițelor din municipiul Hunedoara:

Nr. crt.	GRĂDINIȚE
1.	GPP "DUMBRAVA MINUNATA" HUNEDOARA
2.	GPP "FLOAREA SOARELUI" HUNEDOARA
3.	GRĂD. PROG. NORM. NR 2 HUNEDOARA
4.	GRĂD. PROG. NORM. NR 1 HUNEDOARA
5.	GRĂD. PROG. NORM. NR 8 HUNEDOARA
6.	GRĂD. PROG. NORM. NR 3 HUNEDOARA
7.	GRĂD. PROG. NORM. NR 4 HUNEDOARA

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

8.	GRĂD. PROG. NORM. NR 5 HUNEDOARA
9.	GRĂD. PROG. NORM. NR 7 HUNEDOARA
10.	GRĂD. PROG. NORM. NR 6 HUNEDOARA
11.	GRĂD. PROG. PREL. NR 1 HUNEDOARA
12.	GPP "LICURICI" HUNEDOARA
13.	GRĂD. PROG. PREL. NR 5 HUNEDOARA
14.	GPP "PRICHINEDLUL" HUNEDOARA
15.	GPP "PITICOT" HUNEDOARA

Lista școlilor generale din municipiul Hunedoara

Nr. crt.	ȘCOLI GENERALE
1.	SC. GEN. CLS 1-8 PEȘTISU MARE
2.	SC. GEN. CLS 1-4 ZLAȘTI
3.	SC. GEN. CLS 1-4 RĂCĂȘTIA
4.	SC. GEN. CLS 1-4 BOȘ
5.	SC. GEN. CLS 1-4 HĂȘDAT
6.	SC. GEN. CLS 1-8 NR. 1 HUNEDOARA
7.	SC. GEN. CLS 1-8 NR. 2 HUNEDOARA
8.	SC. GEN. CLS 1-8 NR. 5 HUNEDOARA
9.	SC. GEN. CLS 1-8 NR. 6 HUNEDOARA
10.	SC. GEN. CLS 1-8 NR. 7 HUNEDOARA
11.	SC. GEN. CLS 1-8 NR. 8 HUNEDOARA
12.	SC. GEN. CLS 1-8 NR. 9 HUNEDOARA
13.	SC. GEN. CLS 1-8 NR. 10 HUNEDOARA
14.	SC. GEN. CLS 1-8 NR. 11 HUNEDOARA
15.	SC. GEN. CLS 1-8 NR. 12 HUNEDOARA

Învățământul universitar este reprezentat de filiale ale mai multor universități precum:

- Universitatea "Politehnică" din Timișoara – Facultatea de Inginerie Hunedoara – în anul 2006/2007 au fost înmatriculați în cadrul învățământului de lungă durată un număr de 983 studenți, la studii universitare de masterat un

număr de 51 persoane;

- Universitatea de Vest "Vasile Goldiș" Arad;
- Universitatea "Alma Mater" Sibiu – în anul 2006/2007 au fost înmatriculați un număr de 248 studenți.

Din ofertele cultural-educative care se organizează în municipiul Hunedoara sunt activități precum: simpozioane, sesiuni de comunicări științifice, cercuri tematice la nivel primar și pe discipline de învățământ, festivaluri, lansări de carte, vernisaje, expoziții de carte.

Există un număr total de 33 biblioteci dintre care și o bibliotecă publică, respectiv Biblioteca Municipală, în structura Consiliului Local al municipiului Hunedoara.

B) Infrastructura sanitară

Sănătatea populației se realizează printr-un sistem integrat de servicii medicale oferite de asistența medicală primară și Spitalul Municipal "Alexandru Simionescu", care asigură servicii medicale preventive, curative, de urgență, de recuperare și paliative, precum și pre, intra și postnatale.

În municipiul Hunedoara funcționează atât cabinete medicale individuale de medicină generală precum și cabinete stomatologice. Medicii din cadrul acestor cabinete asigură servicii tuturor asiguraților înscrși pe liste. Aceste cabinete au contract cu Casa Județeană de Asigurări de Sănătate Hunedoara, asigurând pachetul minimal de servicii medicale. De asemenea, eliberează rețete asiguraților în regim gratuit și compensat. Asistența medicală primară include și activitatea cabinetelor școlare.

Activitatea la cabinetele medicale școlare este concretizată prin: asistență medicală preventivă și curativă; campanii de vaccinare la clasele I, III, VIII conform Calendarului Național de Vaccinări; măsuri în cazul unui focar, în cazul unor epidemii; triaje epidemiologice; examene de bilanț pentru depistarea afecțiunilor acute cu potențial de cronicizare, care ar interfera cu dezvoltarea neuromotorie a copilului.

Potrivit evidențelor existente la nivelul Autorității de Sănătate Publică a Județului Hunedoara, rețeaua sanitară din municipiul Hunedoara este constituită din:

Cabinete medicină familie	44 + 8 S.R.L.
Cabinete medicină școlară	4 + 5 cabinete școlare stomatologice
Cabinete medici specialiști	31 + 16 S.R.L.
Cabinete stomatologice	19 + 10 S.R.L.
Laboratoare de analiză	4
Farmacii	12

Spitalul municipal “Alexandru Simionescu”, instituție ce deservește populația municipiului Hunedoara, inclusiv populația din localitățile și satele aparținătoare, are o capacitate de 640 paturi.

Cheltuielile medicale pentru spitalul municipal sunt structurate astfel:

La un pat	7357, 57 lei
La un bolnav	207, 44 lei
La o zi spitalizare	27, 83 lei

Urmând Strategia Guvernului României pentru îmbunătățirea situației romilor, la nivelul municipiului Hunedoara activează un mediator sanitar. Rolul acestuia este de a înlesni comunicarea între romi și cadrele sanitare ajutând la rezolvarea problemelor de sănătate.

Tipurile de specialități medicale pentru care au fost eliberate autorizații sanitare de funcționare sunt: cabinete medici familie, stomatologie, interne, cardiologie, chirurgie generală, ginecologie obstetrică, neurologie, dermato-venerologie, urologie, oftalmologie, O.R.L., ortopedie, psihiatrie, pneumologie.

C) *Infrastructura socială* a municipiului Hunedoara cuprinde următoarele așezăminte:

1. Cămin pentru persoane vârstnice ;
2. Servicii specializate pentru protecția femeilor victime ale violentei în familie „Casa Cristina”;
3. Adăpost de urgență pe timp de noapte pentru persoanele fără adăpost ;

4. Serviciul de îngrijire și asistență la domiciliu pentru persoane vârstnice ;
5. Centrul de Zi pentru copii care privind din familii aflate în dificultate
6. Centrul de Zi de la Școala Generală nr. 12 ;
7. Centrul de Zi “Rândunicii”;
8. Centrul de Zi “Lumină și Speranță “.

3.4. Infrastructura de sprijinire a afacerilor

Servicii de susținere a activităților private:

- Consiliul Local al municipiului Hunedoara;
- Agenția Locală de Ocupare și Formare de Muncă;
- S.C. Parcul Industrial S.R.L.
-

S.C. PARC INDUSTRIAL S.R.L. este unul dintre membri fondator a Asociației Parcurilor Industriale și Tehnologice din România.

Parcul industrial este situat în partea nordică a municipiului Hunedoara - zona industrială:

- pe partea stângă a drumului național DN68B - Deva - Hunedoara,
- la 7 km de drumul european E7,
- la 120 km de cel mai apropiat aeroport, Sibiu.

Accesul în Parcul industrial se face pe drum asfaltat și cale ferată.

Realizarea parcului industrial a început în primăvara anului 2003. Suprafața parcului este de 193.000 mp, împărțită în 26 de parcele cu suprafețe de 2.500 - 10.000 mp. Parcelele se vor concesiona pe o perioadă de până la 49 de ani, sau se vor vinde investitorilor care vor amplasa în parc. Parcelarea este flexibilă, pentru a se putea satisface solicitările specifice ale investitorilor. Accesul în parc se face direct din drumul național Hunedoara - Deva. Parcul dispune de utilități complete pentru orice tip de investiție industrială: energie electrică, gaze naturale, apă potabilă, canalizare, drenaj natural, comunicații prin cablu, drumuri, parcuri, mijloace de protecție, dotări pentru stingere incendii.

Terenul parcului este pregătit pentru realizarea de construcții adecvate implantării de obiective industriale. Societatea administrator a parcului industrial va asigura consultanță investitorilor pe tot parcursul implantării investițiilor și operării capacităților de producție. Consultanța va acoperi diverse laturi: legislație, obținerea de

avize și acorduri pentru realizarea obiectivelor, soluții de proiectare a construcțiilor, marketing, relații cu furnizori și rețele de distribuție etc.

Facilitățile fiscale acordate investitorilor în parcul Industrial Hunedoara:

- a) reduceri de impozite și taxe datorate autorităților locale;
- b) facilități fiscale prevăzute de Codul fiscal în vigoare.

Alte oportunități pentru investitori:

S.C. ECO SID S.R.L. - suprafața “ ECO SID” este situată în zona siderurgică din oraș, de la strada Constantin Bursan (limita de S-V), până la drumul național unde acesta traversează râul Cerna și liniile ferate. Suprafață totală este de cca. 138ha. După reabilitarea terenurilor pe care s-au aflat capacități de producție puternic poluante, terenul va dispune de servicii de infrastructură (energie electrică, gaz metan, apă potabilă, canalizare, căi de acces, cale ferată, telefonie) precum și servicii generale (protecție și pază, servicii poștale, servicii medicale, alimentație publică, întreținerea terenului).

FOSTELE UNITĂȚI MILITARE cu o suprafață de 78 ha din care:

- 52 ha sunt situate pe teritoriul administrativ al municipiului;
- 26 ha sunt situate în satul Vadu Dobrii la 50km de municipiul Hunedoara, în centrul Munților Poiana Ruscă, la altitudinea de 1.100 mdMN cu două posibilitati de acces, primul traseu este prin Govăjdia-Runcu Mare-Vadu Dobrii (pe Valea Runcului), iar al doilea este pe Valea Cernei care se desfășoară pe malul Cinciș-Toplița-Dăbâca-Hășdău-Vadu Dobrii.

În Vadu Dobrii prin amplasamentul montan cu diferitele resurse naturale de care dispune se poate oferi un pachet turistic atractiv pentru odihnă și relaxare, în cadrul căruia se pot îmbina elemente de turism pentru sport și turism cultural în zona Pădurenilor, care reprezintă un adevărat tezaur etnografic.

3.5. Agricultură

Agricultura nu ocupă un loc important în economia statelor dezvoltate. Municipiul are o suprafață agricolă de 4.037 ha, din care 4.037 ha suprafață arabilă, 1948 ha livezi și pepiniere pomicele, 1.110 ha pășuni și 954 fânețe. În anul 2005,

numărul mediu de salariați era de 105 persoane.

Începând cu 1 ianuarie 2007, Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA) derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură (FEGA).

Subvențiile se acordă sub formă de plăți directe la hectar gestionate de Sistemul Integrat de Administrare și Control (IACS) și în cadrul măsurilor de piață pentru implementarea mecanismelor comerciale conform Politicii Agricole Comune (PAC). Astfel, Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură administrează sistemul de certificate de export-import și garanții pentru importul și exportul produselor agricole, elaborează și implementează procedurile privind aplicarea sistemului de intervenție pentru produsele agricole. Unul dintre centrele locale ale APIA își desfășoară activitatea și în municipiul Hunedoara.

4. POPULAȚIA, OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ, ORDINE PUBLICĂ ȘI SOCIETATEA CIVILĂ

În urma recensământului populației din anul 2002 s-a constatat că municipiul Hunedoara este localitatea în care numărul populației a scăzut foarte mult, la acea dată fiind 71.257 de locuitori față de 81.337 locuitori, în 1992. În anul 2002, populația stabilă a municipiului se prezenta astfel:

Municipiul Hunedoara din care:	71.376 locuitori
Localitatea Hunedoara	68.570 locuitori
Localitatea componentă Răcăștia	594 locuitori
Satul aparținător Boș	486 locuitori
Satul aparținător Groș	70 locuitori
Satul aparținător Hășdat	378 locuitori
Satul aparținător Peștișul Mare	1.277 locuitori

Potrivit aceluiași recensământ, componența etnică a municipiului Hunedoara era structurată astfel:

Români	65.264 locuitori
Maghiari	4.333 locuitori
Romi	1.168 locuitori
Germani	343 locuitori
Ucraineni	25 locuitori
Slovaci	29 locuitori
Evrei	22 locuitori
Bulgari	22 locuitori
Greci	70 locuitori
Italiani	13 locuitori
Alte etnii	87 locuitori

Componența etnică pe localități era structurată astfel:

Apartenența etnică	PEȘTIȘU MARE	HĂȘDAT	BOȘ	GROȘ	RĂCĂȘTIE
Română	1055	228	484	70	330
Maghiară	214	107	3	-	259
Roma	2	38	-	-	-
Germană	6	5	-	-	-
Ucrainiană	-	-	-	-	1

Structura populației după religie la recensământul populației din anul 2002:

Ortodoxă	61, 018 locuitori	85.63 %
Romano-catolică	2,936	4, 12
Reformată	2, 469	3, 46
Penticostală	1.917	2, 69

Natalitatea a scăzut în mod simțitor în intervalul 2001-2005 față de anii

dinaintea revoluției ca urmare a legalizării avortului.

Decese				
2001	2002	2003	2004	2005
779	785	756	778	808

Nașteri				
2001	2002	2003	2004	2005
974	812	850	912	931

Potrivit Direcției Județene de Statistică Hunedoara, populația stabilă a municipiului Hunedoara la data de 01.01.2007 este de 71.577 locuitori, din care 34.815 bărbați și 36.762 femei.

Populația totală a municipiului Hunedoara pe categorii de sexe:

Total populația cu domiciliul în municipiul Hunedoara	Bărbați	Femei
71.577	34.815	36.762
100%	48, 64%	51,36%

În evidențele Serviciului Public Comunitar Local de Evidență a Persoanelor Hunedoara, la 31.12.2006, populația totală a municipiului Hunedoara era de 79.528 locuitori.

Alte date privind evidența populației – valabile pentru anul 2006

Născuți vii	895
Decedați	759
Decedați sub un an	8
Stabiliri de domiciliu în localitate	2.462
Plecări cu domiciliul din localitate	692
Stabiliri cu reședința în localitate	415

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

Plecări cu reședința din localitate	990
-------------------------------------	-----

Potrivit datelor existente la nivelul Agenției Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă Hunedoara pentru trimestrul I al anului 2007, un număr de 111 șomeri din municipiul Hunedoara a fost cuprins în vederea participării la cursuri de calificare.

În ceea ce privește numărul de șomeri la nivelul municipiului Hunedoara precum și rata șomajului, pentru aceeași perioadă mai sus amintită, datele statistice sunt redate mai jos:

Luna	IAN	FEB	MARTIE
Număr șomeri existenți în evidență la nivelul municipiului Hunedoara	1082	1042	975
Rata șomajului înregistrată la nivel județean	6, 37%	5, 41%	4, 92%

Situația șomerilor aflați în evidența Agenției Locală pentru Ocuparea Forței de Muncă Hunedoara, pentru perioada ianuarie-decembrie 2006 este detaliată mai jos:

LUNA	NUMĂR ȘOMERI AFLAȚI ÎN EVIDENȚĂ ANUL 2006	Din care:
		FEMEI
IANUARIE	2149	959
FEBRUARIE	2123	953
MARTIE	2029	925
APRILIE	1661	778
MAI	1514	722
IUNIE	1428	688
IULIE	1343	670
AUGUST	1325	665
SEPTEMBRIE	1179	620
OCTOMBRIE	1107	602
NOIEMBRIE	1063	574
DECEMBRIE	1044	572

De asemenea, prin Programul de ocupare a forței de muncă pentru anul 2006, au fost încadrate un număr de 7.894 persoane la Agenția Locală pentru Ocuparea Forței

de Muncă Hunedoara.

În anul 2006, populația activă, grupa de vârstă 18-62 ani, înregistrată la nivelul municipiului Hunedoara era de 48.173 persoane, din care 24.518 femei și 23.655 bărbați.

Realizarea ansamblului de măsuri, programe, activități profesionale, servicii de protejare a persoanelor, grupurilor și comunităților cu probleme sociale, aflate în dificultate și care nu au posibilitatea de a realiza prin mijloace și eforturi proprii un mod normal și decent de viață este pus în aplicare de către Direcția de Asistență Socială. Direcția de Asistență Socială din subordinea Consiliului Local al Municipiului Hunedoara a fost acreditată, conform prevederilor art. 12, din Hotărârea Guvernului nr. 1024/2004, prin decizia Comisiei de Acreditare pentru Furnizorii de Servicii Sociale Hunedoara nr. 48/31.05.2007 pentru următoarele categorii de servicii sociale:

- servicii sociale cu caracter primar (activități de identificare a nevoii sociale individuale, familiale și de grup; activități de informare despre drepturi și obligații; măsuri și acțiuni de sprijin în vederea menținerii în comunitate a persoanelor în dificultate; activități și servicii de consiliere; măsuri și activități de organizare și dezvoltare comunitară în plan social pentru încurajarea participării și solidarității sociale; orice măsuri și acțiuni care au drept scop prevenirea sau limitarea unor situații de dificultate ori vulnerabilitate, care pot duce la marginalizarea sau excluderea socială);
- servicii sociale specializate prin :

9. Cămin pentru persoane vârstnice ;

10. Servicii specializate pentru protecția femeilor victime ale violentei în familie „Casa Cristina”;

11. Adăpost de urgență pe timp de noapte pentru persoanele fără adăpost ;

12. Serviciul de îngrijire și asistență la domiciliu pentru persoane vârstnice ;

13. Centrul de Zi pentru copii care provin din familii aflate în dificultate ;

14. Centrul de Zi de la Școala Generală nr. 12 ;

15. Centrul de Zi “Rândunicii”;

16. Centrul de Zi “Lumină și Speranță “.

Urmând Strategia Guvernului României pentru îmbunătățirea situației romilor, la nivelul municipiului Hunedoara activează un expert local pentru problemele romilor. Expertul local pentru problemele romilor este principalul mediator între comunitatea locală de romi și autoritatea publică locală.

Persoanele de etnie romă reprezintă un grup –țintă cu probleme specifice. Studiul demarat de către UNDP în anul 2005 “Faces of poverty, faces of hope” evidențiază diferențele de gen pe piața muncii în cazul populației de etnie romă astfel: bărbații romi neangajați sunt în proporție de 20%, în timp de femeile rome neangajate sunt în proporție de 35%. În ceea ce privește educația formală 23% din femeile rome cu vârstă de peste 16 ani nu beneficiază de educație formală, iar la bărbații romi peste 16 ani procentul scade la 16%. Motivul principal îl reprezintă faptul că trei din cinci romi trăiesc în construcții de sărăcie extremă (conform studiului Băncii Mondiale “Assessment of poverty”). Pe piața muncii nu se oferă locuri de muncă pentru muncitorii necalificați și atunci când astfel de locuri apar, romii sunt marginalizați de angajatori pe motive de imagine negativă a acestui grup țintă. Studiul realizat de către Programul pentru Participarea Romilor (RPP) din cadrul Fundației pentru o Societate Deschisă și Barometrul Incluziunii Romilor 2007, elaborat de către aceeași fundație scot în evidență următoarele: în proporție de 43% femeile rome consideră că nu au drepturi egale cu bărbații, inegalități ce rezidă în tradiții; de asemenea 67,9% din femei rome sunt casnice și doar 11% lucrează cu forme legale, femeile rome suferind de discriminări multiple, chiar și în rândul propriei etnii. Barometrul Incluziunii Romilor 2007 reliefează indicatori îngrijorători ai calității vieții în cadrul etniei rome, care pun în evidență faptul că acestui grup țintă vulnerabil trebuie să i se acorde o atenție sporită în cazul elaborării politicilor de incluziune socială și a proiectelor ce vor fi implementate. Astfel, dacă la nivelul întregii populații 30% dintre respondenți consideră că se află sub pragul de supraviețuire, în cazul romilor ponderea crește la 73% (în luna octombrie 2005 venitul mediu al unui rom a fost de 150 lei, pentru persoanele din alte etnii venitul mediu a fost de circa 370 lei; 43% dintre romi au declarat că nu au obținut nici un venit în ultima lună anterioară anchetei). În ceea ce privește racordarea la apă, gaze sau canalizare, în mediul urban se înregistrează 70% gospodării neracordate în cazul romilor și 20% sau chiar 10% în cazul altor indivizi; circa 13% dintre romi nu au electricitate, un procent destul de ridicat în comparație cu 2% pentru celelalte etnii. Datele la nivel de gospodărie arată gradul de sărăcie ridicat în rândul romilor în comparație cu alte etnii: în cazul romilor acest procent este destul de ridicat – 10% dintre gospodării neavând nici o sursă de venit, în cazul respondenților de alte etnii procentul gospodăriilor fără nici un fel de venit în luna octombrie 2006 se apropie de 0 (1,2%). Alarmant este și faptul că această situație poate avea urmări asupra bunăstării copiilor – peste 11% dintre copiii romi trăiesc în locuințe în care nici o

persoană nu are nici un venit, față de doar 2% dintre ceilalți copii, aceasta fiind una dintre cauzele abandonului școlar sau a analfabetismului destul de ridicat în rândul etniei rome.

Absența bunurilor de lungă durată din gospodărie reprezintă un element definitoriu al excluziunii indivizilor, în condițiile în care unele dintre bunuri sunt considerate de strictă necesitate în societatea modernă. Lipsa din gospodăria romilor a aparatelor de radio, a televizorului, a aparatului telefonic, din cauza gradului ridicat de sărăcie și a neracordării la electricitate, determină gradul scăzut de informare a romilor în raport cu aspecte ale vieții sociale, cu drepturile și obligațiile pe care le au, cu instituțiile cărora se pot adresa pentru a beneficia de protecție socială sau pentru căutarea unui loc de muncă. Lipsa actelor locative este o problemă cu care se confruntă 20% dintre romi din mediul urban, iar în cazul actelor de identitate 6% dintre romi nu au act de identitate valabil, iar 5% nu au certificat de naștere. Lipsa actelor este asociată cu lipsa școlarizării cu sărăcia și cu locuirea într-un oraș mare. În cazul persoanelor rome fără școală, aproximativ 10% nu au certificat de naștere și o proporție chiar mai mare nu au buletin de identitate – față de aproximativ 3% dintre care au absolvit o școală profesională sau mai mult.

Direcții de acțiune:

1. Administrație publică și dezvoltare comunitară

- Ø Creșterea capacității instituționale pentru implementarea eficientă a Strategiei Guvernului României pentru îmbunătățirea situației romilor;
- Ø Consolidarea parteneriatelor în scopul elaborării de măsuri/proiecte pe domenii sectoriale.

2. Locuințe

- Ø Îmbunătățirea accesului romilor la o locuință decentă și la servicii publice de utilități publice;

3. Sănătate

- Ø Asigurarea accesului universal la pachetul minim de servicii medical prevăzut pentru populație, inclusiv pentru populația de etnie romă.

4. Justiție și ordine publică

- Ø Respectarea drepturilor aparținând minorităților naționale;
- Ø Măsuri privind acte de stare civilă.

5. Economie și securitate socială

- Ø Creșterea eficienței măsurilor active destinate includerii romilor pe piața muncii;
- Ø Promovarea unor măsuri active de mediere a muncii și consiliere profesională.

6. Protecția copilului, educație, cultură și culte

- Ø Includerea resurselor umane romi, absolvenți ai învățământului de specialitate, inclusiv a femeilor în instituțiile de protecție, ocrotire și educare a copilului;
- Ø Creșterea accesului la un învățământ de calitate;
- Ø Revizuirea curriculei școlare în vederea promovării în mediul școlar a unui climat favorabil incluziunii sociale a romilor.

Concret, se are în vedere:

1	• Elaborarea unor propuneri de finanțare pentru proiectele destinate îmbunătățirii situației romilor din municipiul Hunedoara, cu prioritate pentru locuințele sociale, sănătate și educație
2	• Dezvoltarea și asigurarea continuității programelor educative pentru clasa a II-a șansă în cadrul instituțiilor de învățământ din municipiul Hunedoara.
3	• Campania de conștientizare pentru promovarea egalității de șanse și a promovării drepturilor minorităților naționale.
4	• Finanțarea programelor de infrastructură care vizează asigurarea condițiilor decente de locuit în zonele urbane și rurale populate de romi (energie electrică, apă potabilă, canalizare, gaz metan, pietruirea, reabilitarea drumurilor rurale, salubritate).
5	• Asigurarea participării directe a beneficiarilor la proiectarea, reabilitarea și construirea efectivă a obiectivelor, atât ca voluntari cât și ca angajați
6	• Derularea unor proiecte/măsuri privind sprijinirea educației de tip “A doua șansă”
7	• Identificarea unor tineri de etnie romă cu potențial și consilierea acestora în vederea îndrumării pentru înscrierea: - la cursuri de reconversie profesională

	(asistent social nivel mediu, operare PC, învățământ superior, etc); • Informarea persoanelor de etnie romă aflate în căutarea unui loc de muncă privind organizarea Bursei Locurilor de Muncă Generală pentru Romi, la datele comunicate de către A.J.O.F.M.
8	• Sprijinirea familiilor și a persoanelor singure de etnie romă pentru obținerea actelor de identitate (certIFICATE de naștere, cărți de identitate) acolo unde acestea lipsesc și înscrierea la medicul de familie.
9	• Sprijin pentru depunerea documentațiilor necesare obținerii unor prestații sociale (ajutor social, alocații, ajutoare de urgență, masă la cantină, indemnizații handicap - unde este cazul). • Ajutor de lemne acordat persoanelor de etnie romă cu venituri reduse, respectiv beneficiarilor de ajutor social și etnicilor romi cu domiciliul în Hunedoara, str. Mureșului, nr.15, Bl.G2.
10	• Activități de prevenire a separării copilului de familia sa prin serviciile oferite de centrele de zi (masă de prânz, consiliere, programe educative și de socializare, ajutor pentru temele școlare, jocuri recreative, etc)
11	• Organizarea Zilei Internaționale a Romilor, Zilei Mondiale a Discriminării și a Zilei Internaționale a Minorităților, - spectacole (dansuri, prezentare de port și tradiții, muzică tradițională și obiceiuri, alte activități specifice.

Ordine publică

La nivelul municipiului Hunedoara, ordinea publică este asigurată de către Poliția municipiului Hunedoara și Serviciul Public Poliția Comunitară Hunedoara.

Activitatea desfășurată de efectivele Poliției municipiului Hunedoara s-a circumscris obiectivului fundamental al Poliției Române de modernizare conceptuală, structurală și funcțională și de creare a unei instituții moderne, compatibile cu țările membre ale Uniunii Europene, depunându-se eforturi pentru realizarea și stabilirea unui sistem coerent și de încredere, în vederea promovării noii strategii, la nivelul municipiului Hunedoara.

Întreaga activitate s-a derulat în baza Strategiei pentru modernizare Poliției Române 2004-2007, actualizată, Programului, de guvernare și Strategiei actualizate

privind reforma instituțională a Ministerului Administrației și Internelor în perioada 2004-2007.

La nivelul Poliției Municipiului Hunedoara au fost fixate ca obiective ale actului managerial:

- creșterea eficienței structurilor nou înființate care să corespundă strategiilor actuale stabilite de conducerea Inspectoratului de Poliție al Județului Hunedoara pentru combaterea criminalității;
- coordonarea integrată a formațiunilor și orientarea acestora către principalele segmente de criminalitate;
- redistribuirea efectivelor avându-se în vedere trinomul populației-polițist-volumul criminalității;
- creșterea numărului dispozitivelor de patrulare în mediul urban și reducerea timpului de intervenție.

Întreaga activitate managerială fundamentată pe principii europene moderne trebuie să devină proactivă și consultativă și presupune conducerea acesteia prin programe punctuale, pe termen scurt, mediu și lung, la nivelul subunității de poliție, fapt pentru care Poliția Municipiului Hunedoara derulează 33 programe de parteneriat cu:

- + 13 școli generale;
- + 4 licee;
- + 15 grădinițe;
- + Liga Pensionarilor;
- + Centrul de zi pentru copii cu handicap ;
- + Subfiliala Hunedoara a Partidei romilor „Pro- Europa”
- + 5 societăți specializate de pază;
- + Ocolul Silvic Hunedoara;
- + Serviciul Public Poliția Comunitară Hunedoara.

În cadrul acestor parteneriate s-au desfășurat activități comune materializate în 31 de ședințe de popularizare a legislației, 10 acțiuni cu Direcția pentru protecția minorului și 4 acțiuni cu tema „ Trafic ființe umane”. Au fost întocmite de asemenea, pliante în cadrul Proiectului „Security Marketing” care au fost difuzate în școli și licee, contribuția esențială la aceste activități având-o polițiști din compartimentul de proximitate al biroului ordine și siguranță publică.

Cu societățile specializate de pază au fost derulate 37 activități (instruiri, testări privind reacția la evenimente, controale) toate având drept scop îmbunătățirea

activităților privind paza bunurilor la prevenirea producerii de evenimente grave ca urmare a nerespectării prevederilor legale pe această linie.

În perioada martie-decembrie 2006 la nivelul subunității s-a derulat programul „Stop violenței în școli” circumscris Acordului de cooperare cu Poliția Elvețiană privind implementarea Poliției de Proximitate.

Relațiile instituției cu mass-media au avut ca obiect principal îmbunătățirea imaginii poliției în fața opiniei publice, ca un organism echidistant, credibil și stabil, garant al climatului de ordine și siguranță publică, au fost întocmite buletine de presă cuprinzând aspecte esențiale din activitatea noastră și cele mai semnificative cazuri instrumentate de subunitatea noastră, care au fost puse la dispoziția publicațiilor interesate în a le reda opiniei publice.

La nivelul Poliției municipiului Hunedoara, volumul criminalității calculat la 100.000 locuitori este:

- è 2.231 pentru infracțiuni pentru care poliție a primit sesizări, cu 328 infracțiuni mai multe decât în anul 2005;
- è 569 infracțiuni constatate direct, cu 30 % mai multe decât în anul 2005;
- è 997 pentru infracțiuni soluționate, cu 9,3 % infracțiuni, mai multe decât în anul 2005;
- è 796 persoane cercetate, cu 14 mai multe ca în anul 2005;
- è 67 infracțiuni stradale sesizate cu 9 infracțiuni mai puține decât în anul 2005.
- è numărul infracțiunilor cu violență a scăzut de la 15 în anul 2005 la 10 în anul 2006;
- è procentul infracțiunilor cu violență din totalul celor judiciare este de 3, 8 % procent care se încadrează cu mult sub media pe județ care este de 6, 14 %;
- è infracțiunile grave cu violență s-au menținut la un nivel scăzut, fiind înregistrate: 1 omor, 2 tâlhării, 6 violuri și 1 vătămare corporală gravă;
- è furturile au scăzut cu 3% , respectiv de la 61 la 59;
- è a scăzut numărul infracțiunilor stradale;
- è a crescut numărul violurilor de la 5 la 6 însă s-a redus numărul victimelor cu vârsta sub 15 ani.

Poliția municipiului Hunedoara a organizat și efectuat, în cursul anului 2006, un număr de 59 acțiuni și 6 ședințe de popularizare a legislației în domeniul combaterii corupției, iar ca rezultate au fost aplicate 15 sancțiuni contravenționale, s-au confiscat 211 tine deșeuri neferoase și alte bunuri în valoare de 3.895 RON și numerar provenit

din operațiuni ilicite în valoare de 730 RON.

Unul din principalele obiective ale polițiștilor de investigații criminale l-a constituit identificarea și anihilarea grupurilor de infractori în conformitate cu standardele operaționale și profesionale.

Activitatea de urmărire a persoanelor s-a materializat în prinderea a 37 persoane care posedă mandate penale din care 6 urmăriți general.

Polițiștii din cadrul structurilor de ordine publică din cadrul Poliției Municipiului Hunedoara au acționat în anul 2006 pentru creșterea siguranței cetățeanului, asigurarea ordinii și siguranței publice pe teritoriul municipiului, crearea unui parteneriat real cu alte instituții și organizații neguvernamentale cu atribuții în acest domeniu și în mod special pentru reducerea infracționalității stradale.

Polițiștii de ordine publică au organizat și efectuat 12 razii, 115 acțiuni, 97 expuneri în școli, 73 informări. Cu ocazia activităților preventive desfășurate au descoperit un număr de 79 infracțiuni și au aplicat 3557 sancțiuni contravenționale, din care 737 la Legea 12/90, 1891 la L.61/91, 625 la Legea 290/2005, 122 la Legea 333/2003 și 182 la alte acte normative.

Polițiștii de ordine publică în perioada de referință au constatat 327 infracțiuni cu un plus de 4 infracțiuni față de perioada similară a anului 2005 săvârșite de 293 persoane.

Pozitiv este faptul că în această perioadă au fost constatare în flagrant 93 infracțiuni față de 81 în perioada similară a anului 2005, respectiv creșterea procentuală de 13% trend ascendent explicabil prin prezența mai mare în stradă a agenților de siguranță publică și patrulare și prin intensificarea activităților preventive. Au fost cercetate un număr de 293 persoane cu un minus de 8 față de anul 2005, marea majoritate pentru infracțiuni de natură judiciară și pentru alte categorii de infracțiuni.

Eficiența măsurilor de combatere a criminalității economico-financiare a constituit o preocupare permanentă și constantă a noastră, ca urmare a conturării tot mai evidentă a dependenței acesteia de evoluția vieții economice în ansamblu, de pregătirea participanților implicați în activitățile operaționale, de modul de reglementare și sancționare a abaterilor de la ordinea stabilită.

Unul din principalii indicatori de evaluare a activității poliției de investigarea fraudelor îl reprezintă numărul lucrărilor penale complexe cu prejudicii de peste 2 miliarde lei sau cu moduri de operare deosebite.

Pe baza acestui indicator, activitatea desfășurată poate fi apreciată pe ansamblu ca bună, față de aceeași perioadă a anului trecut, fiind instrumentate 7 asemenea lucrări față de 5 în cursul anului 2005. De asemenea, a fost înregistrată o cauză penală complexă față de 2 în cursul anului 2005.

La nivelul Poliției Municipiului Hunedoara au fost cercetați 217 învinuiți pentru infracțiuni de natură economică, polițiștii de investigația fraudelor cercetând 189 asemenea persoane.

Un alt indicator important este activitatea de soluționare a infracțiunilor de natură economică, la nivelul municipiului numărul acestora a crescut cu 40 față de 2005, respectiv de la 171 în 2005 la 217 în 2006.

Analizând structura infracțiunilor soluționate se constată creșteri la anumite genuri, cum ar fi: Legea 54/1934 cu 7 (de la 0 la 7), Legea 31/90 cu 2 (de la 1 la 3), Legea 87/94 cu 7 (de la 13 la 20), Legea 26/96 cu 3 (de la 0 la 3) precum și sesizările conform Legii 78/2000 cu 15 (de la 5 la 20).

S-a pus accent pe descoperirea ilegalităților în domeniul drepturilor de proprietate intelectuală și industrială și contrafacere, astfel că activitatea pe această linie s-a intensificat fiind înregistrate 32 lucrări penale și soluționate 26, rămânând în lucru la finele anului 2006 cu 6 lucrări penale.

În perioada analizată au fost organizate și efectuate 59 acțiuni și 6 ședințe de popularizare a legislației în domeniul combaterii corupției, iar ca rezultate au fost aplicate 15 sancțiuni contravenționale, s-au confiscat 211 deșeuri feroase și alte bunuri în valoare de 3595 RON și numerar provenit din operațiuni ilicite în valoare de 730 RON.

Acționând cu fermitate și intransigență sporită pentru prevenirea evenimentelor rutiere și pentru păstrarea unui climat de ordine și disciplină în trafic, efectivele de poliție rutieră au executat un număr de 285 acțiuni (+77 față de 2005), prilej cu care au constatat și sancționat contravențional un număr de 7699 abateri de la normele de deplasare pe drumurile publice.

Cu ocazia activităților desfășurate în trafic, au fost reținute în vederea suspendării exercitării dreptului de a conduce autovehicule 254 (+23) permise de conducere și au fost retrase un număr de 333 (+97) certificate de înmatriculare.

În ceea ce privește evenimentele rutiere grave, datorită măsurilor întreprinse prin Programul Partenerial de reducere a accidentelor de circulație, acestea au scăzut, astfel că în perioada analizată s-au produs un număr de 13 (-4) accidente grave de circulație

soldate cu 3 (0) persoane decedate și 12 (-4) persoane rănite grav. Principalele cauze generatoare de accidente grave sunt viteza peste limita legală sau neadaptarea acestora la condițiile de drum și nerespectarea regulilor de circulație de către pietoni, iar cele mai multe accidente s-au comis în zilele de luni, miercuri și vineri, între intervalul de timp al orelor 14⁰⁰-22⁰⁰.

În perioada analizată, pe raza municipiului se constată o creștere a numărului accidentelor ușoare de circulație de la 11 la 13 (+2) soldate cu rănirea ușoară a unui număr de 19 (+3) persoane, fiind înregistrate 1012 tamponări soldate cu pagube materiale.

Și pe viitor activitățile poliției hunedorene se vor orienta pe direcțiile principale ale Strategiei de Modernizare a Poliției Române pentru perioada 2004-2007, având ca scop realizarea unui climat de ordine și siguranță publică, îmbunătățirea imaginii poliției și creșterea gradului de încredere a comunității în instituția Poliției.

Poliția Comunitară reprezintă materializarea unei viziuni de dată recentă, fiind reglementată prin Legea nr. 371/2004 privind înființarea, organizarea și funcționarea Poliției comunitare pentru ordine publică, cu modificările și completările ulterioare în care conceptele cheie sunt: organizarea descentralizată, flexibilitatea operațională, acordându-se prioritatea îmbunătățirii calității vieții pe plan local. În esență, Poliția Comunitară este forma de colaborare între poliție și comunitate în vederea identificării și soluționării unor probleme specifice. De fapt, așa cum remarcă Robert Trojanowicz¹, pionierul recunoscut pe plan internațional pentru experimentul realizat privind potențialul acestui serviciu public, “poliția comunitară se bazează pe descentralizarea și personalizarea serviciului de poliție în așa fel încât ofițerii operativi să aibă oportunitatea, libertatea și mandatul de a se concentra pe construirea comunității și rezolvarea problemelor din comunitate, scopul final fiind ca fiecare vecinătate să devină un loc mai bun și mai sigur în care să se muncească și să se locuiască “.

În ceea ce privește serviciul public Poliția Comunitară Hunedoara, în anul 2006, a asigurat ordinea și siguranța publică la manifestări culturale artistice și sportive, adunări publice etc., a aplanat cazurile de stări conflictuale, a participat la rezolvarea unor cazuri sociale, împreună cu alte organe abilitate, a soluționat unele dintre

¹ Trojanowicz, Robert – director al Centrului Național al Poliției Comunitare din cadrul Universității din Michigan din S.U.A., “Relațiile Poliției Comunitare – probleme și proces”, *American Behavioral Scientist*, 1972

sesizările asociațiilor de proprietari și ale cetățenilor. De asemenea au fost constatate un număr de 46 de infracțiuni iar făptuitorii prinși au fost predați Poliției, au fost depistați un număr de 143 minori lipsiți de supraveghere, un număr de 243 cerșetori/vagabonzi, și unui număr de 56 de părinți/tutori le-au fost aplicate măsuri sancționatorii/avertismente. Menționăm că au fost aplicate un număr de 4.450 sancțiuni contravenționale în valoare de 415.790 lei.

Societatea civilă

După câștigarea libertății de expresie și implicit a exercitării libertății de asociere în România, a crescut semnificativ numărul *organizațiilor neguvernamentale*. Cadrul legislativ al ONG-urilor a fost asigurat la început de Constituția României și de Legea 21/1924, care a necesitat o adaptare la noile realități, ale României, prin Ordonanța nr. 26/2000, modificată și completată prin Legea 246/2005.

Obiectivele acestor ONG-uri, se regăsesc în oferta pe care o fac indivizilor de a-și manifesta și dezvolta personalitatea într-un cadru organizat, altul decât instituțiile de stat, pe tărâm educațional, profesional, social caritabil, sportiv, artistic etc.

Până la finele anului 2006, la nivelul municipiului s-au constituit un număr de 26 de ONG-uri, la momentul actual existând la nivelul municipiului Hunedoara un număr de aproximativ 121 de structuri asociative.

În conformitate cu Legea 350/2005 se pot obține finanțări nerambursabile din fonduri publice pentru activități nonprofit de interes general. Odată cu intrarea în vigoare a acestui cadru normativ, organizațiile neguvernamentale pot beneficia de fonduri de la bugetul local numai în urma participării la selecția publică de proiecte. Acest act normativ urmărește instituirea unui mecanism de acordare a finanțărilor nerambursabile din fonduri publice pentru sectorul neguvernamental, într-un mod cât mai transparent și competitiv, eliminând posibilitatea alocării clientelare a acestor resurse.

Pentru anul 2006, suma totală alocată de la bugetul Consiliului Local al municipiului Hunedoara pentru activități publice de interes local, potrivit prevederilor Legii nr. 350/2005, a fost de 150.000 lei, iar pentru anul 2007 a fost de 165.000 lei.

Domeniile pentru care s-au alocat fonduri de la bugetul local, în anul 2007, în cadrul selecției publice de atribuire a contractelor de finanțare nerambursabilă au fost:

Cultură	30.000 lei
Tineret	30.000 lei
Sport	45.000 lei
Protecția și refacerea mediului înconjurător	30.000 lei
Culte religioase	30.000 lei
Total	165.000 lei

5.PROTECȚIA MEDIULUI ȘI CALITATEA FACTORILOR DE MEDIU

Protecția mediului constitui o prioritate a autorității locale și va fi integrată în toate celelalte politici, constituind un criteriu esențial la luarea deciziilor în toate domeniile. În acest sens, politica de dezvoltare urbană și economică se va orienta spre evoluții și activități cu impact de mediu redus.

Luând în considerare necesitatea implementării legislației privind protecția mediului și a respectării standardelor Uniunii Europene în cursul anului 2006 s-au desfășurat următoarele activități:

- Ø s-a înființat punctul de colectare DEEE situat pe str. Rotarilor nr.70, în incinta fostei unități militare, aprobat prin HCL 201/28.09.2006. Punctul de colectare DEEE - uri are un program de funcționare de luni până vineri, între orele 8.00-16.00.Capacitatea de depozitare a spațiului corespunzător punctului de colectare DEEE din municipiul Hunedoara este de aproximativ 80mp, cu posibilitatea extinderii acestuia. Cantitatea de DEEE – uri colectate la punctul de colectare din municipiul Hunedoara la 30.12.2006 era de 280 kg;
- Ø în conformitate cu H.G. nr.349/2005 privind depozitarea deșeurilor, la depozitul municipal Hunedoara a fost sistată activitatea la sfârșitul anului 2006, iar deșeurile municipale se depozitează, începând cu 2007, la depozitul de la Rapoltu Mare;
- Ø verificarea activității de eliminare a depozitelor necontrolate de deșeuri efectuate cu persoanele care beneficiază de venit minim garantat, în următoarele zone:
 - I DJ 687A Hunedoara – Silvaș;
 - I DC 114 Hunedoara – Răcăștie;

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

- I DJ687E Hunedoara- Teliuc;
- I întocmirea programului anual de salubritate a municipiului Hunedoara;
- I pentru reabilitării și modernizării Grădinii Zoologice Hunedoara se are în vedere:

Nr. crt.	Măsuri/lucrări propuse
0	
1	Transmiterea către Agenția pentru Protecția Mediului Hunedoara a planului de măsuri cu termenele clare pentru realizarea modernizării amplasamentelor pentru animalele din grădina zoologică (în conformitate cu cerințele Ord. M.M.G.A. nr. 742/2004 pentru aprobarea instrucțiunilor privind autorizarea, inventarierea și înregistrarea grădinilor zoologice și acvariilor publice)
2	Demararea lucrărilor de modernizare a amplasamentelor pentru adăpostirea animalelor în conformitate cu cerințele Ord. M.M.G.A. nr. 742/2004
3	Finalizarea lucrărilor de modernizare a amplasamentelor pentru adăpostirea animalelor în conformitate cu cerințele Ord. M.M.G.A. nr. 742/2004
4	Eficientizarea sistemului de drenare – canalizare a apelor uzate în concordanță cu lucrările de modernizare a amplasamentelor pentru animale
5	Securizarea împrejurimilor grădinii zoologice
6	Amenajarea unui spațiu corespunzător pentru izolarea, tratamentul, carantina și refacerea animalelor
7	Deschiderea unui registru pentru evidența substanțelor periculoase care se utilizează
8	Informatizarea compartimentului de evidență a animalelor
9	Amenajarea căilor de acces pentru persoanele cu dizabilități
10	Completarea organigramei pentru Grădina zoologică cu 1 post de biolog

Suprafața spațiilor verzi din municipiul Hunedoara în conformitate cu prevederile Legii nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din zonele

urbane:

- *suprafața totală a parcurilor publice* din municipiul Hunedoara este de 78.300 m² după cum urmează:

- parcul Tineretului, delimitat de B-dul Dacia, B-dul Rusca, str. Avram Iancu cu $S_t = 23.300 \text{ m}^2$ din care 16.500 m² suprafețe zone verzi, 2.500 m² suprafețe alei.
- Parcul Corvinul, delimitat de Str. G. Enescu, Turnătorului, I.L. Caragiale, cu $S_t = 40.000 \text{ m}^2$, din care 35.000 m² suprafețe zone verzi, 3.000 m² suprafețe alei;
- Parcul Central, delimitat de Str. 22 Decembrie și B-dul Dacia cu $S_t = 15.000 \text{ m}^2$ din care 2.500 m² alei.

- *suprafața totală a scuarurilor* este de 1.040.000 m² ;

- *suprafața totală a alinimentelor plantate în lungul bulevardelor și străzilor* este de 140.000 m²

Cantitățile de deșeuri de ambalaje gestionate în anul 2006 :

- tone -

Materialul	Cantitatea de deșeuri de ambalaje		Cantitatea de deșeuri de ambalaje valorificată				Cantitatea de deșeuri de	
	Total 1=3+7+	Din care toxice sau	Total 3=4+5+	Recicla	Valorific	Alte forme	incinerare	Depozitare
0	1	2	3	4	5	6	7	8
Sticla	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plastic	173,29	0,00	150,42	150,42	0,00	0,00	0,00	22,87
Hârtie și carton	132,44	0,00	117,85	117,42	0,00	0,00	0,00	15,02
Metal	Aluminiu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Oțel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Total	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lemn	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

Altele	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL	305,73	0,00	268,27	268,27	0,00	0,00	0,00	37,89

CALITATEA FACTORILOR DE MEDIU

Factorii de mediu apă, aer, sol, subsol, faună și floră au suferit modificări cantitative și calitative importante în ultimele decenii, ca urmare a valorificării intensive a resurselor naturale, cât și a concentrării industriei de diferite ramuri în zona Slatina.

Măsurile pentru protecția mediului au fost neglijate ani îndelungați sub presiunea cerințelor economice. La asta se adaugă lipsa unor preocupări privind educația și formarea deprinderilor ecologice în rândul populației.

Calitatea aerului

La nivelul municipiului Hunedoara ,există un protocol de colaborare cu Agenția pentru protecția Mediului Hunedoara în scopul punerii în practică a prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 543/2004 privind elaborarea și punerea în aplicare a planurilor și programelor de gestionare a calității aerului și ale Ordinului M.M.G.A. nr.35/2007 privind aprobarea Metodologiei de elaborare și punere în aplicare a planurilor și programelor de gestionare a calității aerului, precum și a planurilor de implementare ale directivelor europene (Directiva cadru 96/62/CE privind evaluarea și gestionarea calității aerului și directivele fiice: Directiva 1999/30/CE privind valorile limită pentru dioxid de sulf, dioxid de azot și oxizi de azot, pulberi în suspensie și plumb în aerul ambiental, Directiva 2000/69/CE privind valorile limită privind benzen și monoxid de carbon în aerul ambiental și Directiva 2002/3/CE privind concentrația de ozon în aerul ambiental) transpuse în legislația românească prin O.U.G. nr.243/2000 privind protecția atmosferei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.655/2001, respectiv Ordinul nr.592/2002 pentru aprobarea Normativului privind stabilirea valorilor limită, a valorilor de prag și a criteriilor și metodelor de evaluare a dioxidului de sulf, dioxidului de azot, și oxizilor de azot, pulberi în suspensie (PM10 și PM2,5), plumbului, benzenului, monoxidului de carbon și ozonului în aerul

înconjurător.

Scopul colaborării este de a stabili fluxul de informații și persoanele responsabile în vederea aplicării măsurilor/ acțiunilor prevăzute în planul de gestionare/ planul integrat de gestionare, conform prevederilor Ordinului M.M.G.A. nr.35/2007.

Monitorizarea calității aerului, pe raza municipiului Hunedoara, a fost asigurată de Agenția pentru Protecția Mediului Hunedoara, prin 5 puncte de control în perioada 2002-2004, respectiv 3 puncte de control în perioada 2005-2006, dotate cu pompe de aspirație a probelor de aer pentru poluanți gazoși (dioxid de azot, dioxid de sulf și amoniac= și aerosoli (pulberi în suspensie=. Fenolul a fost monitorizat în două puncte de control în perioada 2002-2004 și într-un punct de control în perioada 2005-aprilie 2006. Pentru determinarea pulberilor sedimentabile cu frecvență de recoltare lunară, în perioada 2002-2006, au existat 15-17 puncte de control.

În perioada 2002-2006 s-au înregistrat depășiri ale concentrației maxime admisibile conform STAS 12574/87, după cum urmează:

Anul	Indicator	Nr. total probe	Nr. probe depășite	Concentrație medie	Concentrație maximă	U.M.	C.M.A. cf. STAS 12574/87
2002	Pulberi sedimentabile	198	8	11,11693	21,12000	g/lună	17, 00
	Pulberi în suspensie	1572	11	0,06714	1, 58800	mg/mc aer/24h	0, 150
	Amoniac	824	4	0,02020	0, 29900	mg/mc aer/24h	0,100
2003	Pulberi sedimentabile	178	3	10,14034	21, 68000	g/lună	17, 00
2004	Pulberi sedimentabile	155	1	10,28813	17, 38000	g/lună	17, 00
2005	Pulberi sedimentabile	137	3	9,45606	18, 99000	g/lună	17, 00
	Pulberi în suspensie	1125	3	0,05709	0,219000	mg/mc aer/24h	0,150
2006	Pulberi sedimentabile	115	12	10,14809	38,14000	g/lună	17, 00

Situația emisiilor în perioada 2003-2006, aferentă municipiului Hunedoara, estimate prin metodele de calcul CORINAR și ap-42, este detaliată după cum urmează:

Poluant	2003	2004	2005	2006
SO ₂ (dioxid de sulf)	153, 6470 t	230, 0687 t	303, 4862 t	224, 3978 t
NO _x (oxizi de azot)	178, 6743 t	602, 4708 t	239, 8629 t	188, 7848 t
NM VOC (compuși organici volatili nemetanici)	113, 2468 t	147, 1106 t	96, 6193 t	249, 1362 t
CH ₄ (metan)	6360, 338 t	6568, 1077 t	8604, 1550 t	9527, 6385 t
CO (monoxid de carbon)	119, 8239 t	159, 2081 t	149, 6113 t	304, 1660 t
CO ₂ (dioxid de carbon)	96646, 2 t	431831, 9 t	124673, 4 t	140288, 8 t
N ₂ O (protoxid de azot)	131, 4776 t	116, 2126 t	11, 5501 t	27, 7297 t
NH ₃ (amoniac)	17, 2564 t	17, 8131 t	23, 4689	30, 18117 t
As (arseniu)	21, 210 kg	32, 207 kg	109, 15 kg	111, 5981 kg
Cd (cadmiu)	47, 6900 kg	80, 525 kg	58, 181 kg	53, 3139 kg
Hg (mercur)	0, 27 kg	0, 4806 kg	0, 2099 kg	0, 0801 kg
Pb (plumb)	3056,020 kg	4508, 4760 kg	299,2114 kg	3063, 6918 kg
TSP(pulberi în suspensie totale)	1238, 6974 t	726, 8460 t	1383, 2764 t	835, 7772 t

Situația poluării sonore

Nivelul de zgomot în mediul urban se determină diferențiat pe zone stabilite în conformitate cu prevederile normativelor în vigoare. Zgomotul exterior este dat atât de sursele mobile cât și de cele staționare existente în zona de studiu acustic în momentul respectiv. Zonele de zgomot s-au stabilit atât prin observația directă, cât și în urma determinărilor efectuate în punctele stabilite.

În perioada 2002-2006, nivelul de zgomot, pe raza municipiului Hunedoara, s-a monitorizat în 8 puncte de control, cu frecvență de măsurare lunară. Din totalul măsurărilor acustice efectuate în perioada 2002-2006, 16, 3% măsurători au depășit limita admisă de STAS 10009/88 “Acustică urbană – Limite admisibile ale nivelului de zgomot “. Pentru efectuarea măsurărilor acustice s-a utilizat un sonometru Brüel&Kjaer de tip Mediator 2238.

Depășirile nivelului de zgomot, înregistrate în perioada 2002-2006, sunt

prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt.	Tipul de zonă în care s-a efectuat măsurătoarea	Data măsurătorii		Valoarea admisă (dB) conf. STAS 10009/88	Val. Medie (dB)	Val. Minimă (dB)	Val. Maximă (dB)
		Anul	Luna				
1.	Hunedoara Parc Ciuperca – în interiorul zonei funcționale	2002	Februarie	60	70,4	83,0	63,5
			Martie		66,3	71,2	56,7
			Aprilie		68,4	83,5	63,8
			Mai		66,4	71,2	50,7
			Iunie		61,2	72,5	54,1
		2003	Mai		62,1	53,7	68,4
			August		62,1	47,7	74,2
			Noiembrie		60,7	45,7	70,6
		2004	Februarie		62,5	59,4	68,3
			Aprilie		61,5	53,4	66,5
			Iunie		62,3	51,1	70,6
			Septembrie		63,5	54,9	72,4
			Noiembrie		68,4	52,7	74,3
		2005	Octombrie		68,9	52,0	86,0
			Noiembrie		63,9	31,2	74,6
	Hunedoara Parc Ciuperca – la limita zonei funcționale	2006	Ianuarie	45	55,3	47,1	68,8
			Februarie		56,6	49,5	68,4
			Martie		62,0	46,8	73,7
			Aprilie		60,2	53,0	70,5
			Mai		63,0	50,6	70,1
			Iunie		62,0	51,5	69,2
			Iulie		59,5	50,5	66,1
			August		52,6	38,6	61,2
			Septembrie		59,8	48,3	79,2
			Octombrie		49,5	46,5	55,4
			Noiembrie		54,4	34,6	66,1

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

			Decembrie		53,4	45,6	60,3
2.	Hunedoara – piață	2002	Aprilie		71,2	79,4	63,7
			Mai		71,5	91,6	63,7
			August		71,5	91,6	63,7
			Octombrie		76,9	85,7	62,1
		2003	Aprilie	70	72,6	49,7	89,4
			Mai		75,3	50,4	81,7
			Iulie		71,5	56,3	75,6
		2004	Februarie		62,5	59,4	68,3
			Martie		77,2	63,2	86,5
			Aprilie		73,6	64,8	82,1
			Iunie		74,5	63,1	80,6
			Iulie		70,3	65,1	77,6
			Septembrie		76,4	62,7	93,5
			Octombrie		78,6	63,2	83,5
			Noiembrie		73,3	60,5	86,8
			Decembrie		74,8	61,7	85,8
		2005	Ianuarie		73,1	67,8	83,2
			Mai		70,5	65,7	75,6
			August		75,2	62,7	83,5
		2006	Ianuarie		67,6	61,0	75,6
			Mai		65,5	56,4	76,1
			Septembrie		66,1	55,0	74,7
3.	Hunedoara – Magistrală (stradă de categorie tehnică I)	2002	Mai	75-85	86,4	96,4	68,7
			Octombrie		85,9	92,8	76,3
4.	Hunedoara – stradă de legătură Magistrală – Combinat (stradă de categorie tehnică	2002	Februarie		73,6	94,5	66,3
			Aprilie		46,4	89,8	64,2
			Mai		72,5	84,2	64,3
			Iunie		70,4	76,5	61,3

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

			Octombrie		76,2	81,4	60,5
		2003	Martie		70,9	38,8	84,0
			Aprilie		76,5	52,4	90,7
			Mai		77,4	62,5	83,2
			Octombrie		71,5	58,7	79,4
		2004	Februarie		77,1	62,3	83,4
			Martie		73,5	53,7	85,6
			Septembrie		72,8	60,9	79,6
			Octombrie		74,1	67,4	83,2
			Noiembrie		74,7	70,0	82,1
			Decembrie		75,2	58,3	86,9
		2005	Ianuarie		74,1	66,3	85,4
			Februarie		75,1	68,4	86,2
5.	Hunedoara – Buituri (stradă de categorie tehnică III)	2002	Februarie	65	66,2	70,0	58,9
			Martie		68,9	79,5	60,7
			Aprilie		79,6	81,2	63,1
			Mai		66,4	71,2	53,1
			August		68,3	80,3	50,2
			Septembrie		66,2	68,5	58,1
		2003	August		70,5	53,4	83,0
	Hunedoara – Buituri (stradă de categorie tehnică IV)	2006	August	60	65,2	53,2	72,6
			Septembrie		68,5	49,9	88,9
			Octombrie		60,6	55,5	73,9

Starea de calitate a apelor

Poluarea apei înseamnă modificarea direct sau indirect a compoziției naturale a acestora ca urmare a activităților antropice pentru folosințele din perimetru Bazinului Hidrografic Mureș. Din rapoartele transmise de Direcția Apelor Mureș, în perioada 2002-2006, depășirile la indicatorii determinați pentru apele uzate provenite de la

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

principalele surse de poluare sus detaliate după cum urmează:

Anul/Lună		Curs receptor	Localitatea	Denumire sursă	Indicatori depășiți
2004	August	Râul Cerna	Hunedoara	R.A.I.L. Hunedoara	Buituri:detergenți
	Septembrie			S.C. Siderurgica S.A. Hunedoara	Colector P7: amoniu
	Octombrie				
	Noiembrie				
2005	iulie			S.C. ECOSID S.A. Hunedoara	Colector P7: amoniu
	August			S.C. Mittal Steel S.A. Hunedoara	P5: extractibile P17: suspensii
				S.C. ECOSID S.A. Hunedoara	Colector P7:suspensii, extractibile
				R.A.I.L. Hunedoara	Buituri: CBO ₅ , CCO-Cr
	Septembrie			S.C. ECOSID S.A. Hunedoara	P5: extractibile P7: suspensii, amoniu
				R.A.I.L. Hunedoara	Buituri: CBO ₅ , CCO-Cr
	Octombrie			S.C. ECOSID S.A. Hunedoara	Colector P7: amoniu
	Noiembrie				
	Decembrie				
2006	Ianuarie			S.C. ECOSID S.A. Hunedoara	Colector P7: amoniu
	Februarie			S.C. APA PROD S.A. Suc. Hunedoara	Buituri:detergenți
				S.C. ECOSID S.A. Hunedoara	Colector P7: amoniu
	Martie			S.C. ECOSID S.A. Hunedoara	Colector P7: amoniu

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

	Aprilie			S.C. ECOSID S.A. Hunedoara	Colector P7: amoniu
				S.C. APA PROD S.A. Suc. Hunedoara	Buituri:detergenți
	Mai			S.C. ECOSID S.A. Hunedoara	Colector P7: amoniu
				S.C. APA PROD S.A. Suc. Hunedoara	Buituri:detergenți
	Iunie			S.C. ECOSID S.A. Hunedoara	Colector P7: amoniu
				S.C. APA PROD S.A. Suc. Hunedoara	Buituri: amoniu
	August			S.C. ECOSID S.A. Hunedoara	Colector P7: amoniu
				S.C. APA PROD S.A. Suc. Hunedoara	Buituri:detergenți

Conform Legii nr. 458/2002 privind calitatea apei potabile și a HoTDE Guvern nr. 974/2004 de a probare a “ Normelor de supraveghere, inspecție sanitară și monitorizare a calității apei potabile“, producătorii de apă prevalează și analizează un număr de probe de apă din fiecare zonă de aprovizionare în conformitate cu “Programul de monitorizare a calității apei potabile“.

Laboratoarele S.C. APA PROD S.A. Deva efectuează verificarea calității apei potabile la: ieșirea din stația de tratare;

la consumatorii din zonele de aprovizionare unde se distribuie apă potabilă.

Programul de monitorizare prevede: punctele de prelevare, numărul de probe de apă analizate în fiecare zonă de aprovizionare și parametrii care se determină (microbiologici, chimici, etc.).

Această monitorizare se efectuează lunar. În acest sens, prezentăm mai jos datele transmise de către S.C. APA PROD S.A. Deva , la nivelul perioadei 1 – 31 august 2007, privind calitatea apei furnizată de către această societate:

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

Clor rezidual liber			Amoniu, oxidabilitate, nitriți, pH, turbiditate			Duritate totală, cloruri, Ca^{2+} , Mg^{2+}			Nr. colonii la 22 și 37 grd. C, E.coli, enterococi, bacterii coliforme		
Nr. Probe	C	N	Nr. Probe	C	N	Nr. Probe	C	N	Nr.probe	C	N
992	992	-	558	558	-	4	4	-	24	24	-

Stația de tratare Sânpetru – Hunedoara

Nr. crt.	Parametrii de analizat	Apa brută și ieșire din stație	Consumator
1.	- E.coli - Enterocoi - Clor rezidual liber	12 /lună 12 /lună 1 /oră	12 /lună 12 /lună 1 /zi x nr. puncte de
2.	- Bacterii coliforme - Nr. colonii la 22° și 37° C - amoniu - cloruri - duritate totală - nitriți - oxidabilitate -pH -turbiditate	1 /săpt. 1 /săpt. ½ ore 1 /săpt. 1 /săpt. ½ ore ½ ore ¼ ore ½ ore	- - 1 /zi x nr.p.r. 1 /zi x nr. p.r. - - 1 /zi x nr. p.r. 1 /zi x nr. p.r. 1 /zi x nr. p.r. 1 /zi x nr. p.r.

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

Zone de aprovizionare	Puncte de colectare
Zona R ₁	Pompe Ciuperca Șc. Gen. Nr. 3 Șc. Gen. Nr. 11 Stația epurare Buituri
Zona R ₂	Piața Viorele Șc. Gen. Nr. 9
Zona R ₃	Rezervor MFA Pompe Severin
Zona R ₄	S.C. APA PROD S.A. sediu S.C. COMSER S.R.L. S.C.TOMAS EXIM S.R.L.
Zona R ₅	Stația Sânpetru Șc. Gen. Nr. 10 Șc. Gen. Nr. 12

Calitatea solului

Poluarea industrială istorică duce la pătrunderea în sol a substanțelor toxice (și creează premisa trecerii acestora în apele subterane sau de suprafață, în culturile vegetale, cu influență negativă asupra sănătății populației.

Ultimii ani s-au caracterizat fie prin perioade alternative cu deficit hidric accentuat, determinat de insuficiența precipitațiilor, fie printr-un exces hidric.

Referitor la protecția solului, pe teritoriul municipiului Hunedoara se află halda de deșeuri industriale (zgură) a S.C. Mittal Steel S.A. Hunedoara, care ocupă o suprafață de 86ha , pe aceasta fiind amplasat batalul de gudron acid (0,2ha).

Arii naturale protejate

Pe teritoriul municipiului Hunedoara se află o singură arie naturală protejată, respectiv “Pădurea Chizid”, cu o suprafață de 50 ha, potrivit Legii nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate.

Pădurea Chizid este situată în partea de N-NE a municipiului Hunedoara, zona construită a orașului, urmărind conturul pădurii de aproximativ 50% din perimetru.

La n și NV se învecinează cu cartierul de blocuri Micro 7, la E cu P.C. Hunedoara

și construcții ale persoanelor fizice și la S cu pădure privată acordată în baza Legii nr. 18/1991.

Această pădure a reprezentat până în anul 1990 o barieră în calea curenților de aer puternic poluanți, care transportau spre oraș noxe emenate de Combinatul Siderurgic Călan (compuși ai sulfului, pulberi, monoxid de carbon, oxizi de fier).

Sub aspectul datelor geomorfologice, Ocolul Silvic Hunedoara se află situat în subprovincia piemonturilor vestice, ținutul Carpaților Banatului, în partea vestică a munților Poiana Ruscă.

Pădurea Chizid are altitudinea medie 250 m, din punct de vedere fitoclimatic fiind situat în etajul F.D.3 – deluros de gorunete, stațiunea de bonitate inferioară pentru gorun, cu tipul de sol pozdolit pseudogleizat edafic mijlociu (T.S. 6142).

Direcția Silvică Hunedoara este custode al ariei naturale protejate “Pădurea Chizid” începând cu data de 08.07.2004

Obiectivele programului de acțiune pentru exercitarea custodiei sunt detaliate după cum urmează:

- ocrotirea genofondului și ecofondului forestier;
- menținerea limitelor actuale și stoparea fenomenului de ocupări ilegale de suprafețe;
- conștientizarea populației privind rolul pădurii;
- diminuarea factorilor industrialei dăunători prin sancționarea scurgerilor necontrolate de noxe din partea agenților economici;

Sintetizat acest program cuprinde:

- delimitarea suprafeței în teren prin îndesirea marcajelor amenajistice și a altor marcaje;
- amplasarea pe întregul perimetru a unui gard natural de salcâm;
- împădurirea tuturor suprafețelor goale și crearea unor ochiuri de regenerare prin semănături directe și mobilizări ale solului în anii de fructificație;
- introducerea în schemele de împăduriri a unor specii care au făcut obiectul unor teme de cercetare ale I.C.A.S. Simeria;
- antrenarea în toate acțiunile a instituțiilor de învățământ și repartizarea unor suprafețe bine delimitate în teren acestor instituții pe care să își desfășoare acțiunile propuse de către Ocolul Silvic Hunedoara;
- în zona imediat limitrofă cu cartierele de locuit, amplasarea de locuri de odihnă și fumat, vetre pentru foc, pubele pentru resturi menajere, alei de

acces limitat, bariere.:

- afișarea unor panouri de propagandă vizuală;
- instalarea de cuiburi artificiale pentru păsări;
- colaborarea cu autoritatea publică locală și instituțiile publice locale în privința realizării unor obiective comune în acest domeniu: Consiliul Local al municipiului Hunedoara, instituții de învățământ superior, A.P.M. Hunedoara, Poliția municipiului Hunedoara, Jandarmeria.

Grădina Zoologică Hunedoara

Grădina Zoologică Hunedoara este un așezământ public care întreține și expune colecții de animale sălbatice vii, indigene și exotice, în vederea realizării a două principale deziderate:

- è conservarea faunei;
- è instruirea, educarea și recreerea publicului vizitator.

Date fiind eforturile depuse la nivel mondial pentru ocrotirea naturii, inclusiv a faunei sălbatice, prezentul proiect este o acțiune firească în vederea asigurării standardelor impuse pentru bunăstarea și asigurarea mediului ambiant corespunzător faunei găzduite de Grădina Zoologică Hunedoara.

Având în vedere cheltuielile importante necesare pentru modernizarea grădinilor zoologice, termenul scurt pentru conformarea cu standardele europene precum și modificarea legislației prin care se prevede în mod expres realizarea proiectelor de investiții în vederea atingerii standardelor necesare autorizării grădinilor zoologice, autoritatea publică locală a municipiului Hunedoara consideră depune eforturi privind modernizarea Grădinii Zoologice Hunedoara.

Managementul deșeurilor menajere

Principalele tipuri de activități cu impact asupra mediului înconjurător, desfășurate în sectorul de salubritate al municipiului Hunedoara constau în : colectarea, transportul și depozitarea deșeurilor menajere și stradale.

Depozitul de gunoi menajer al municipiului Hunedoara a fost pus în funcțiune în anul 1965 și nu a fost prevăzut cu amenajări speciale pentru protecția mediului, iar capacitatea totală de depozitare (proiectată) este de 950.000 m³.

De-a lungul anilor, colectarea deșeurilor a fost gestionată de I.G.O. Hunedoara (1965-1979), I.G.C.L. Hunedoara (1980-1986), G.I.G.C.L. Hunedoara (1987-1989), R.A.M.G.C.L. Hunedoara (1990-1992), R.A.I.L. Hunedoara (1993-2005) și din 2006,

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

S.C.SALUB S.A. Ploiești, prin punctul de lucru cu sediul în Hunedoara.

Pentru amplasamentul acestui depozit nu au fost efectuate determinări a calității solului pe care a fost realizată depozitarea deșeurilor, nici înainte de începerea funcționării și nici pe parcursul desfășurării activității.

În conformitate cu angajamentele asumate în procesul de aderare a României la Uniunea Europeană, prin capitolul 22 „Mediu”, depozitul vechi de deșeuri menajere al municipiului Hunedoara și-a încetat activitatea la 31 decembrie 2006.

În acest sens, autoritatea publică locală are în vedere transpunerea în practică a politicilor europene de protecție a mediului prin realizarea unui sistem integrat de tratare și termovalorificare a deșeurilor și a activităților conexe în domeniu (transport, depozitare, instruire personal, cercetare – dezvoltare, etc.), toate acestea cu respectarea strictă a legislației europene și românești în materie.

În ceea ce privește cantitatea de deșeuri de ambalaje gestionate în anul 2006 prezentăm distribuția acestora pe categorii de materiale :

- tone -

Materialul		Cantitatea de deșeuri		Cantitatea de deșeuri de ambalaje valorificată			Cantitatea de deșeuri		
		de ambalaje preluate		Total			incinerare	Depozitare	
		Total	Din care		Reciclată	Valorificată			Alte forme de
		1=3+7+	toxic sau	3=4+5+					
0		1	2	3	4	5	6	7	8
Sticla		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plastic		173,29	0,00	150,42	150,42	0,00	0,00	0,00	22,87
Hârtie și carton		132,44	0,00	117,85	117,42	0,00	0,00	0,00	15,02
Metal	Aluminiu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Oțel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Total	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lemn		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Altele		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL		305,73	0,00	268,27	268,27	0,00	0,00	0,00	37,89

6. ANALIZA SWOT A MUNICIPIULUI HUNEDOARA

S.W.O.T. - INFRASTRUCTURĂ (transport, utilități, învățământ, sanitară, socială)

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Rețeaua infrastructurii rutiere urbane în dezvoltare; • Semaforizare și reglare a traficului în zonele cu blocaj rutier; • Situarea la 7 km de principalul drum european care traversează România; • Poziția la maximum 20 km de viitoarea autostradă care se va realiza pe coridorul de transport european 4, Budapesta - Nădlac - București - Constanța, principalul coridor care traversează Europa de la vest la sud-est; • Poziția la 15 km de calea ferată existentă pe coridorul de transport 4, Budapesta - București, cale	• Slaba dezvoltare a drumurilor modernizate în satele și localitățile aparținătoare municipiului Hunedoara; • Capacitatea foarte scăzută a transportului feroviar; • Plan Urbanistic General neactualizat; • Insuficiența amenajărilor pentru protecția mediului; • Sistem necorespunzător de alimentare cu apă și canalizare în localitățile și satele aparținătoare; • Gamă de servicii sociale	• Modernizarea/reabilitarea infrastructurii rutiere; • Dezvoltarea serviciilor de calitate pentru transportul urban de călători; • Infrastructură privind transportul public de călători cu troleibuzul; • Construcția/reabilitarea rețelei de distribuției a apei potabile, a rețelei de canalizare, a stațiilor de epurare a apelor uzate din localitățile și satele aparținătoare municipiului Hunedoara; • Parteneriate Publice Private (P.P.P.) • Constituirea unor A.D.I. (asociație de dezvoltare intercomunitară); • Existența unor programe cu finanțare externă și internă pentru dezvoltarea	• Constrângeri financiare severe pentru cofinanțarea proiectelor; • Fonduri insuficiente pentru finanțarea sau cofinanțarea lucrărilor de infrastructură; • Întârzieri privind întocmirea studiilor de fezabilitate și a proiectelor tehnice privind infrastructura în general; • Neadaptarea infrastructurii de transport, utilități , învățământ, sanitare și sociale la standardele impuse de Uniunea Europeană sau la cerințele populației; • Întârzieri în adoptarea legislației în domeniul protecției mediului

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

ferată modernizată actualmente în cadrul unui proiect al Uniunii Europene. • Infrastructura socială bine dezvoltată; • Parc Industrial în dezvoltare; • Rețea de telefonie fixă și mobilă corespunzător dezvoltată; • Modernizarea sistemului de alimentare cu apă și canalizare; • Iluminatul public este de bună calitate.	neadaptată realităților și nevoilor existente; • Persistarea percepției ca localitate mono-industrială cu un grad de șomaj ridicat; • Insuficiența resursei umane specializată în Managementul strategic și operațional	și reabilitarea infrastructurii locale de transport, servicii comunitare de utilități publice, învățământ, sanitară și socială; • Existența unor programe privind construcția unor campusuri școlare polifuncționale pentru elevi și cadre didactice precum și de reabilitare sau dotare a infrastructurii educaționale;	cu privire la instrumente financiare privind finanțarea unor obiective de investiții; • Emigrarea forței de muncă specializată în construcții; • Degradarea infrastructurii din unele instituții educaționale; • Inconsistența mecanismelor fiscale cu procesul de descentralizare a responsabilităților administrative către autoritățile locale
---	--	---	--

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

S.W.O.T. – MEDIUL ANTREPRENORIAL

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Privatizarea firmelor de stat și restructurarea economiei orașului încheiată; • Sector dezvoltat și activ al confecțiilor de încălțăminte, piele și textile; • Existența unei întreprinderi de cabluri auto, mase plastice (cu volum de producție în creștere); • Parcul Industrial Hunedoara asigură atragerea unor investiții în zonă; • Existența sucursalelor de învățământ superior învățământ la distanță în domeniul economic • Rețea extinsă de instituții bancare; • Dezvoltarea sectorului privat în comerț și servicii; • Diversitatea domeniilor de activitate a firmelor	• Lipsa capitalului de investiții; • Fostă zonă monoindustrială care și în prezent generează probleme sociale acute; • Standarde scăzute ale serviciilor; • Șomaj ridicat; • Necunoașterea de către societăți a reglementărilor odată cu aderarea în UE; • Tehnologia de informatizare lipsește în majoritatea ramurilor economice; • Numărul scăzut de firme care au implementat ISO 9000/2000.	• Cresterea numărului de investitori prin facilitățile oferite de către Parcul Industrial Hunedoara; • Programe naționale de sprijinirea IMM-urilor; • Existența fondurilor structurale destinate IMM-urilor; • Crearea unor parteneriate publice private puternice; • Mediatizarea oportunităților de afaceri din zonă; • Cresterea numărului de firme din Parcul Industrial care sunt generatoare de noi locuri de muncă; • Existența unor spații de producție libere în Parcul Industrial; • Centre de calificare locale; • Întărirea serviciilor care oferă servicii de consultanță.	• Lipsa programelor de reorientare profesională conduce la neatractivitatea zonei; • Lipsa unor măsuri reale și concrete de re tehnologizare a proceselor și accentuare a transferului de tehnologie; • Lipsa inovației tehnologice în toate sectoarele economice va face imposibilă creșterea economică accelerată; • Se constată o scădere a întreprinderilor mari; • Forța de muncă angajată la negru; • Insuficiența stimulentei fiscale; • Firmele care nu au certificarea unui sistem de management conform standardelor internaționale (ISO 9000, ISO 14000, etc.) își riscă existența pe piața concurențială;

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

S.W.O.T - TURISM

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Existența unor monumente istorice și culturale – Castelul Corvinilor, catedrale și alte monumente arhitectonice; - Desfășurarea unor activități și manifestări cultural artistice; - Potențialul atractiv al cadrului natural – Vadu Dobrii; - Punct de plecare pentru diferite trasee turistice din județ; - În vecinătatea drumului european E68; - Existența zonelor protejate ;	- Promovarea insuficientă a potențialului turistic al municipiului Hunedoara; - Lipsa de încredere și motivația insuficientă privind valorificarea potențialului turistic; - Insuficiența mijloacelor financiare; - Prezența redusă a operatorilor de turism; - Lipsa unor indicatoare rutiere și a unor semne de direcționare în cel puțin o limbă de circulație internațională; - Numărul mic al structurilor de cazare; - Calitatea redusă a serviciilor și standardelor în turism; - Degradarea progresivă a patrimoniului cultural-turistic.	- Existența în curricula Colegiului Economic “Emanuil Gojdu” din municipiul Hunedoara a unor specialități privind turismul și serviciile; - Potențial pentru dezvoltarea turismului cultural-istoric; - Suport financiar UE prin intermediul Fondurilor Structurale ; - Existența documentației pentru implementarea unui proiect privind realizarea unei mini-stațiuni turistice în Vadu Dobrii; - Potențial de dezvoltare a unor parteneriate-asocieri între unități administrativ-teritoriale cu interese comune pentru dezvoltarea turismului.	- Imaginea nefavorabilă a României în străinătate; - Costuri ridicate ale investițiilor în turism; - Exodul forței de muncă; - Existența unor investitori fără potențial, care dispun de resursele financiare pentru achiziția unei locații turistice, însă ulterior fie nu dețin resursele financiare sau cunoștințele manageriale pentru dezvoltarea acestora.

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

S.W.O.T. - PROTECȚIA MEDIULUI

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• capital și mediu natural, respectiv diversitate și varietate; • Elaborare PRAM, PRGD ale Regiunii Vest, Plan Județean și Local de acțiune și de gestionare a deșeurilor privind protecția mediului – PJDG și PLAM ; • Spații verzi; • Interesul autorității locale în reducerea poluării ; • Existența unor structuri organizate de: protecție a mediului, protecție civilă, ONG-uri; • Modernizarea și reabilitarea rețelei de alimentare cu apă și a rețelei de canalizare a municipiului cu finanțare externă (ISPA); • Salubritatea municipiului este organizată, competențele sunt repartizate; • Reducerea gradului de poluare	• Degradarea mediului natural și a ambientului urban; • Funcționarea în continuare a unor societăți comerciale poluatoare; • Slaba implementare/lipsa programelor de conformare; • Imaginea unui oraș poluat persistă; • Structura industrială (metalurgie) cu impacturi specifice în arealul urban; • Relativa pasivitate a ONG-urilor și a cetățenilor (lipsa de resurse organizaționale); • Educație ecologică insuficientă și superficială; • Număr redus de societăți comerciale/instituții care implementează sistemul de management de mediu ISO 14000; • Lipsa unui depozit ecologic la nivelul municipiului și a județului	• Atragerea investitorilor care dețin suficiente resurse financiare în vederea implementării tehnologiilor curate; • Suport legislativ și financiar UE prin intermediul Fondurilor Structurale și de Coeziune; • Transpunerea și implementarea directivelor UE în legislația națională; • Implicarea autorităților locale în realizarea unor proiecte: extindere și modernizare a rețelei de apă-canal, amenajarea unui parc industrial, modernizarea străzilor, crearea unui sistem de circulație care să deblocheze traficul auto.	• Neconformarea cu cerințele legale de mediu a unor agenți economici/instituții; • Scăparea de sub control a fenomenului poluării; • Implementarea dificilă a legislației datorită situației economice de tranziție; • Echipamente și tehnologii depășite pentru intervenție în cazul unor situații de urgență; • Slaba dotare a structurilor care să intervină în situația unor catastrofe naturale sau accidente ecologice; • Constrângeri financiare severe, respectiv dificultăți economice majore în susținerea costurilor de investiție atât pentru agenții economici cât și pentru autoritatea publică locală.

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

industrială ; • Depozitul de deșeuri municipale a fost închis. • Existența ariei naturale protejate “ Pădurea Chizid” • Modernizarea Grădinii Zoologice.	Hunedoara; • Număr insuficient al mijloacelor de transport public în comun precum și starea necorespunzătoare a multora dintre acestea; • Situri poluate istoric.		
---	--	--	--

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

S.W.O.T. – RESURSE UMANE ȘI PIAȚA FORȚEI DE MUNCĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Existența sucursalelor universităților tehnice și economice din centre universitare importante; • Realizarea calificării profesionale inițiale prin sistem de învățământ public; • Existența unui număr mai scăzut de persoane asistate social; • Existența unui Parteneriat Județean pentru Ocupare și Incluziune Socială; • Existența potențialului uman calificat; • ONG-uri cu experiență în domeniu.	• Calificarea forței de muncă nu corespunde cerințelor specifice noilor locuri de muncă; • Utilizarea insuficientă a resurselor umane; • Oferta educațională nu este corelată cu noile locuri de muncă; • Nu există motivare din partea persoanelor care ar trebui să se recalifice; • Oferta scăzută și nediversificată de locuri de muncă ; • Migrația forței de muncă; • Neconcordanță între pregătirea forței de muncă existentă și oferta de locuri de muncă; • Rata scăzută a natalității; • Încadrarea în muncă a unui număr redus de persoane cu handicap • Încadrarea în muncă a unui număr redus de persoane expuse	• Numărul de firme și companii care găsesc în zonă(în Parcul Industrial) condiții prielnice dezvoltării lor; • Calificările tehnice cu studii medii și superioare sunt în creștere; • Reconvertia forței de muncă oferă posibilitatea dezvoltării agroturismului; • Apariția altor investiții în regiune, în alte domenii si alte activități productive; • Existența programelor de finanțare din partea UE și a finanțărilor naționale; • Cadru legislativ flexibil și corelat cu cel european în domeniu calificărilor profesionale prin sistemul de învățământ (formare inițială); • Dezvoltarea parteneriatelor sociale și economic prin implicarea sindicatelor, a instituțiilor statului, a societății civile în vederea armonizării politicilor de resurse umane pentru o mai buna exploatare a potențialului uman existent.	• Scăderea populației tinere și îmbătrânirea populației; • Balanță negativă a natalitate – mortalitate; • Creșterea numărului de persoane asistați social; • Practica muncii la negru se extinde; • Forța de muncă calificată migrează în țările membre ale UE și are tendințe de creștere; • Nivelul scăzut al salariilor din învățământ și administrația publică; • Constrângeri financiare severe pentru cofinanțarea proiectelor. • Emigrarea forței de muncă;

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

	excluziunii sociale (persoane liberate din detenție, familii mono-parentale, tineri proveniți din centre de plasament, persoane de etnie romă).	• Promovarea incluziunii sociale prin creșterea accesului la educație și formare profesională și pe piața muncii, combaterea excluziunii sociale a diferitelor categorii sociale și dezvoltarea unui sistem eficient de servicii sociale.	
--	---	---	--

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

S.W.O.T. - DEZVOLTARE URBANĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• grad înalt de urbanizare; • dezvoltarea sistemului de iluminat public; • reactualizarea P.U.G.-ului; • economia orașului este în creștere; • amenajarea și reabilitarea parcurilor.	• dificultăți ridicate privind accesul la locuințe în rândul tinerilor, mulți tineri locuind cu părinții, dificultăți în găsirea unor locuințe cu chirie, datorită fondului locativ mic; • transport public de călători inadecvat; • Insuficiența spațiilor de parcare; • Sărăcirea populației determină deteriorarea facilităților și a infrastructurii de locuit din unele cartiere ;	• Reabilitarea și reintroducerea în circuitul economic a siturilor industriale abandonate; • Sprijin financiar UE prin Fondurile Structurale și Fondul de Coeziune; • Sprijin financiar al BERD și BEI prin creditele JESSICA, JASPER și JEREMIE; • Realizarea de proiecte integrate de mare anvergură care vor viza următoarele teme participare civică, forța de muncă și dezvoltarea sectorului de afaceri, grupuri dezavantajate sau marginalizate social, regenerare urbană, securitate urbană precum și incluziunea socială a tinerilor.	• Diferențele mari de dezvoltare ale municipiului Hunedoara comparativ cu localitățile din județele Timiș și Arad; • Constrângeri financiare severe, respectiv dificultăți economice majore în susținerea costurilor proiectelor integrate; • Grad mare de îndatorare; • Delocalizarea producției Lohn; • Neconformarea cu standardele UE (ex. spațiu verde-cap de locuitor, standarde investiții în domeniul serviciilor sociale, etc.); • Constrângeri financiare severe pentru cofinanțarea proiectelor privind dezvoltarea urbană.

7. PLANUL DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL MUNICIPIULUI HUNEDOARA PENTRU PERIOADA 2007-2013

Planificarea strategică este un proces sistematic, prin care comunitățile pot să își creeze imaginea viitorului și pot concepe etapele necesare, în funcție de resursele/potențialele locale, pentru a realiza acel viitor. Coordonarea resurselor cu interesele comunității face necesară formularea unei strategii care să dea un sens dezvoltării viitoare și să asigure cooperarea inițiativelor și intervențiilor actorilor publici și privați.

Prezentul document reprezintă prima redactare a unei strategii de dezvoltare pentru Municipiul Hunedoara în cadrul căreia se încearcă o abordare integrată a dimensiunilor economice, dezvoltare urbană, sociale și de protecție a mediului.

Rolul *Strategiei* este să ofere:

- o analiză preliminară a situației municipiului;
- o prezentare a obiectivelor prioritare de dezvoltare;
- o identificare a politicilor și măsurilor adecvate pentru realizarea obiectivelor;
- o enumerare a proiectelor prioritare.

Strategia – după adoptarea ei de către Consiliul Local - trebuie considerată ca un document de lucru și un document previzional, deschis și perfectibil. În același timp, obiectivele, politicile și realizarea acestora sunt constant monitorizate și corectate în așa fel încât ele să fie în cea mai apropiată adecvare cu evoluțiile și realitățile constatate.

Inițiativa elaborării *Strategiei de Dezvoltare Locală a Municipiului Hunedoara* este rezultatul conștientizării faptului că șansa dezvoltării competitive, de viitor, a zonei poate fi valorificată doar prin abordarea unei politici locale coerente, de planificare strategică și de promovare economică modernă,

care să permită încadrarea zonei în actualele tendințe de dezvoltare la nivel european și național, cu scopul final de asigurare a prosperității și a calității vieții locuitorilor săi.

În acord cu *principiul subsidiarității*, Strategia de Dezvoltare Strategică a municipiului Hunedoara, promovează cerințele specifice ale dezvoltării zonei, în concordanță cu prioritățile și necesitățile strategice ale dezvoltării județene/regionale și în corelație cu prevederile strategice pe plan național și la nivelul UE.

În acest sens, s-au avut în vedere obiectivele majore pe termen mediu și lung prevăzute în:

- Planul Național de Dezvoltare 2007-2013
- Planul de Dezvoltare Regională 2007 – 2013 – Regiunea Vest;
- Planul de Dezvoltare Județeană 2007 – 2013 – Județul Hunedoara.

Scop

Strategia de Dezvoltare Locală a municipiului Hunedoara stabilește direcțiile de dezvoltare socio-economică a municipiului pentru perioada 2007-2013. Pentru realizarea programelor structurale finanțate de Uniunea Europeană, administrațiile locale au nevoie de pachete de programe/proiecte rezultate dintr-o planificare coordonată a politicilor publice și de o creștere a capacității organizaționale și umane. Prin această strategie se fundamentează accesul municipiului Hunedoara atât la programele guvernamentale, programe comunitare precum și accesul la Fondurile Structurale și de Coeziune.

Viziunea

“Municipiul Hunedoara, un oraș al comunității locale, cu o administrație locală eficientă, societate civilă activă și mediu de afaceri dinamic, un oraș orientat spre dezvoltare durabilă, competitivitate economică, dialog social și creșterea calității vieții.”

Obiective specifice

1. realizarea de investiții în infrastructura urbană care să permită atragerea investitorilor străini și dezvoltarea mediului de afaceri;
2. consolidarea economiei locale nepoluante și cu o valoare adăugată ridicată;
3. promovarea turismului precum și îmbunătățirea calității factorilor de mediu;
4. coeziune socială și teritorială, în scopul asigurării accesului egal la infrastructura urbană de servicii și utilități, creșterea gradului de ocupare a forței de muncă, egalitate de șanse pentru toate categoriile sociale și îmbunătățirea nivelului de trai al populației;
5. consolidarea relațiilor de cooperare și promovarea parteneriatului cu actori publici și privați.

Axe strategice

Situația generală a municipiului Hunedoara, redată de diagnosticul și analiza SWOT, este contrastantă:

- Ø din punct de vedere intra-regional, județul Hunedoara face parte din categoria județelor care au suferit o recesiune economică acută, implicit și municipiul Hunedoara;
- Ø în municipiu încă se mai resimt efectele restructurării industriale;
- Ø persistă imaginea unui oraș mono-industrial, care se confruntă cu o criză economico-socială.

Pentru reducerea disparităților intra-regional/regionale realizarea unei dezvoltări locale echilibrate și a unei competitivități sporite, depinde pe plan local de mobilizarea tuturor actorilor implicați în susținerea și implementarea unor proiecte de dezvoltare cu impact.

În acest context au fost identificate următoarele axe strategice:

- infrastructura
- competitivitate economică;
- turism;
- dezvoltarea resurselor umane și incluziune socială;

- mediul înconjurător;
- dezvoltare urbană.

Infrastructura transport	Infrastructura de afaceri	Infrastructura educație	Infrastructura socială	Patrimoniul cultural	Infrastructură apă, canal	Management mediu, deșeur, etc.	Economie	Resurse umane Incluziune	ADM. PUBLICĂ
POR					POS MEDIU		POS COMPETI- TIVITATE	POS DRU	PO DCA

AXA STRATEGICĂ – INFRASTRUCTURA (TRANSPORT, ÎNVĂȚĂMÂNT, SANITARĂ, SOCIALĂ)

OBIECTIVE	AXA PRIORITARĂ	TIPURI DE ACȚIUNI
Infrastructura de transport rutier	Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale	Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri locale din mediul urban
Îmbunătățirea infrastructurii sociale	Reabilitarea /modernizarea / dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale	- Dezvoltarea/dotarea Unități socio-medicale; - Reabilitarea și modernizarea clădirilor destinate infrastructurii sociale: centre de îngrijire a copiilor, centre pentru bătrâni, centre de asistență pentru persoanele cu deficiențe, centre pentru tineret, persoane aflate în dificultate, precum și dotarea acestora cu echipamente specifice, inclusiv echipamente de informare și comunicare.
	Reabilitarea /modernizarea/ dezvoltarea infrastructurii educaționale preuniversitare, universitare și a infrastructurii pentru formare profesională continuă	- Reabilitarea/ modernizarea/ echiparea infrastructurii școlare din învățământul obligatoriu și a infrastructurii campusurilor universitare; - Crearea și dezvoltarea campusurilor pentru învățământul profesional și tehnic (CIPT); - Dotări cu echipamente didactice, echipamente pentru pregătirea profesională, echipamente IT; - Modernizarea utilităților, inclusiv crearea de facilități speciale pentru persoanele cu dizabilități, pentru toate tipurile de infrastructură educațională.

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local	Dezvoltarea durabilă a structurilor de sprijinire a afacerilor de importanță regională și locală	• Dezvoltare Parc Industrial
	Reabilitarea siturilor industriale poluate și neutilizate și pregătirea pentru noi activități	• Decontaminarea terenurilor siturilor industriale poluate, inclusiv preluarea și depozitarea substanțelor toxice și periculoase și îmbunătățirea calității terenurilor – “ Hunedoara – regenerare urbană în fosta zonă industrializată”
Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului	Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, precum și crearea/modernizarea infrastructurilor conexe	• Restaurarea, protecția și conservarea patrimoniului cultural național² cu important potențial turistic și modernizarea infrastructurii conexe, în vederea introducerii în circuitul turistic – Castelul Corvinilor, catedralele din localitate; • Restaurarea, protecția și conservarea patrimoniului cultural din mediul urban³.

² grupa A - monumentele istorice de valoare națională și universală, în conformitate cu lista întocmită de Ministerul Culturii și Cultelor

³ grupa B - monumentele istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local, în conformitate cu lista întocmită de Ministerul Culturii și Cultelor

AXA STRATEGICĂ – COMPETITIVITATE ECONOMICĂ

OBIECTIVE	DOMENII DE ACTIVITATE	ACȚIUNI
Dezvoltarea mediului economic din municipiul Hunedoara	Dezvoltarea infrastructurii de afaceri	• Dezvoltarea Parcului Industrial Hunedoara;
	Sprijinirea investițiilor în municipiul Hunedoara	• Realizarea de materiale și acțiuni promoționale destinate atragerii de investitori străini în municipiul Hunedoara; • Dezvoltarea de relații de parteneriat între sectorul public și cel privat în activitatea de atragere a investițiilor străine; • Reutilizarea suprafețelor de teren devenite disponibile în urma reabilitării siturilor industriale, în scopul dezvoltării de activități economice alternative la nivel local, județean/regional;
	Dezvoltarea de servicii pentru mediul antreprenorial	• Implementarea standardelor UE în domeniul calității și în domeniul protecției mediului; • Traininguri specifice în domeniul managementului de proiect și accesarea Fondurilor Structurale; • Implementarea metodelor inovatoare pentru forme flexibile de organizare a muncii, inclusiv noi practici pentru îmbunătățirea calității și productivității la locul de muncă;
	Dezvoltarea activităților productive	• Achiziția de echipamente, utilaje, sisteme IT, tehnologii moderne; • Construcția/extinderea/relocalizarea spațiilor de producție; • Dezvoltarea afacerilor în sistem de franciză; • Achiziția de brevete, mărci, licențe, patente;

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

Dezvoltarea activității de cercetare – dezvoltare-inovare	Dezvoltarea e-economiei	• Dezvoltarea și implementarea de sisteme pentru comerțul electronic.
	Dezvoltarea serviciilor publice electronice	• Realizarea conexiunilor broadband pentru școli și administrația publică locală din municipiul Hunedoara; • Realizarea unui sistem electronic integrat pentru serviciile medicale și administrația publică locală din municipiul Hunedoara; • Realizarea de sistem GIS pentru creșterea interoperabilității sistemelor informaționale.

AXA STRATEGICĂ – TURISM

OBIECTIVE	DOMENII DE ACTIVITATE	ACȚIUNI
1. Infrastructura de turism	1.1. Amenajarea parcărilor și a sistemelor de marcaj în zonele turistice	• Marcarea și inscripționarea în mai multe limbi a căilor de acces către obiectivele turistice din municipiu; • Extinderea panourilor stradale tip “city – light”
	1.2 Crearea și reabilitarea obiectivelor turistice	• Reabilitarea Castelului Corvinilor, incluzând accesul, restaurarea exterioară și interioară, iluminarea, etc. • Mini-stațiune turistică Vadu Dobrii.
2. Creșterea competitivității sectorului turistic	2.1. Diversificarea ofertei turistice regionale și dezvoltarea medului de afaceri în turism	• Promovarea produselor turistice cu specific local;
	2.2. Calificarea personalului în turism	• Formarea profesională a resurselor umane în domeniul turismului; • Susținerea inițiativelor regionale de formare în domeniul turismului prin adaptarea învățământului la exigențele U.E.

AXA STRATEGICĂ – RESURSE UMANE ȘI INCLUZIUNE SOCIALĂ

OBIECTIVE	DOMENII DE ACTIVITATE	ACȚIUNI
1.Asigurarea accesului la educație și formare a populației municipiului Hunedoara	1.1.Reabilitarea infrastructurii de educație	• Modernizarea și/sau extinderea tuturor unităților de învățământ (inclusiv grădinițe); • Măsuri specifice în școli pentru a asigura accesul la educație al elevilor cu dizabilități; • Echiparea sălilor de clasă, laboratoarelor, bibliotecilor școlare și sălilor de sport;
	1.2.Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii	• Tranziția de la școală la viața activă • Prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii • Accesul și participarea la formare profesională continuă în concordanță cu Cadrul European al Calificărilor.
	1.3.Modernizarea procesului de învățământ obligatoriu/post-obligatori, a învățământului profesional și tehnic (TVET)	• Corelarea ofertei de formare profesională prin TVET cu cererea pieței, astfel încât să fie acoperite domeniile prioritare
2.Creșterea gradului de ocupare a forței de muncă la nivelul municipiului	2.1.Creșterea competitivității resurselor umane și adaptarea acestora la cerere de pe piața forței de muncă	• Dezvoltare și implementarea măsurilor active de ocupare; • Organizarea de module de recalificare/reconversie,

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

Hunedoara		perfecționare consiliere și orientare pentru șomeri; • Dezvoltarea serviciilor de consiliere, orientare și informare privind cariera.
	2.2.Promovarea incluziunii sociale	• Facilitarea participării la formare profesională a tinerilor care provin din grupuri dezavantajate; • Dezvoltarea/crearea de servicii destinate îmbunătățirii calității vieții grupurilor expuse marginalizării sociale; • Reconversie, recalificare, compeltare studii, obținerea unei prima calificări, integrarea pe piața muncii pentru persoanele ce provin din grupuri dezavantajate social sau care au dificultăți în integrarea socio-profesională.

AXA STRATEGICĂ – MEDIU

OBIECTIVE	DOMENII DE ACTIVITATE	ACȚIUNI
Îmbunătățirea managementului deșeurilor	Dezvoltarea sistemelor integrate de management al deșeurilor și extinderea infrastructurii de management al deșeurilor	• Închiderea depozitului de deșeuri din Hășdat; • Construirea facilităților adecvate pentru deșeurile municipale periculoase și alte categorii specifice de deșeuri (deșeuri din construcții și demolări, etc.)
Rezolvarea problemelor sectoriale de mediu	Rezolvarea problemelor de mediu din domeniul apei	• Reabilitarea vechilor rețele și realizarea de noi rețele de distribuție a apei potabile și de canalizare , în special în localitățile și satele aparținătoare municipiului Hunedoara; • Regularizarea cursurilor de apă; • Inventarierea tuturor surselor individuale de alimentare cu apă potabilă din mediul urban și rural;
	Depoluarea/Reabilitarea zonelor poluate istoric	• Reducerea volumului de deșeuri depozitate la nivel local; • Realizarea unei stații de sortare –triere a deșeurilor și a unui incinerator.

DEZVOLTARE URBANĂ

O problemă importantă a dezvoltării urbane este reprezentată de efectul acesteia asupra mediului înconjurător. Pentru a face față dinamicii crescute și interdependenței în împrejurimile lor, orașele și regiunile urbane trebuie să-și îmbunătățească poziția competitivă și să-și asigure dezvoltarea pe termen lung a factorilor economici, sociali și de mediu înconjurător. Zonele urbane trebuie să-și îmbunătățească și să utilizeze condițiile competitive și sursele de competitivitate urbană. De aceea „este necesar un management urban pro-activ, văzut ca o activitate de integrare și coordonare a tuturor activităților publice și private la nivel urban”.

În concepția unor specialiști managementul urban are următoarele misiuni specifice:

- amenajarea spațiului;
- organizarea solidarității;
- asigurarea securității bunurilor și persoanelor.

Aceste misiuni sunt interdependente, relația lor cu principalele activități derulate în mediul urban fiind prezentată în tabelul următor:

Misiune Activitate	Amenajare	Animare	Solidaritate	Securitate
Educatie	Implantarea unitatilor scolare	Viata scolara si extrascolara	Acces la educatie pentru toata lumea	Securitatea elevilor, cladirilor
Infrastructuri rutiere	Facilitarea accesului	Realizarea unui echilibru in viata cartierelor	Favorizarea schimburilor intre persoane si grupuri	Calitatea echipamentelor.
Mediu	Echilibrarea spatiilor	Animarea spatiilor verzi sau a centrelor de activitate	Asigurarea de spatii verzi in toate zonele si cu acces pentru toata lumea.	Asigurarea calitatii apei, aerului, colectarea deseurilor.
Transport	Facilitarea comunicarii intre cartiere sau intre diferitii poli ai vietii urbane.	Incitarea la utilizarea transportului in comun	Facilitarea deplasarii in numar suficient de mare de persoane	Respectarea normelor privind securitatea persoanelor si bunurilor.
Dezvoltarea economica	Echilibrarea zonelor de activitate si a locurilor cu spatii verzi	Mentinerea unor activitati de comert de proximitate, incitarea la implantarea de intreprinderi	Incourajarea crearii de noi intreprinderi in vederea crearii de noi locuri de munca.	Combaterea poluarii si a riscurilor pentru populatie.
Cultura, sport, petrecerea timpului liber	Apropierea echipamentelor de utilizatori	Incourajarea manifestarilor	Deschiderea accesului pentru un numar cat mai mare de persoane	Protejarea spatiilor si respectarea legilor.

Dezvoltarea urbană a municipiului Hunedoara trebuie să se facă în concordanță cu următoarele principii ale amenajării teritoriului și urbanismului:

- amenajarea teritoriului;
- dezvoltarea economică și socială echilibrată a regiunilor și zonelor, cu

respectarea specificului acestora;

- Ö îmbunătățirea calității vieții oamenilor și a colectivităților umane;
- Ö gestionarea responsabilă a resurselor naturale și protecția mediului;
- Ö utilizarea rațională și eficientă a teritoriului;
- Ö protejarea unor teritorii sensibile din punct de vedere ecologic;
- Ö evitarea riscurilor naturale și prevenirea unor catastrofe;
- Ö ameliorarea condițiilor de viață prin eliminarea disfuncționalităților, asigurarea accesului la servicii publice și locuințe convenabile pentru toți locuitorii;
- Ö crearea condițiilor pentru satisfacerea cerințelor speciale ale tuturor categoriilor de grupuri vulnerabile sau expuse marginalizării sociale;
- Ö extinderea controlată a zonelor construite;
- Ö protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural construit.

Având în vedere importanța politicii regionale precum și costurile ridicate privind dezvoltarea urbană se impune constituirea asociațiilor de dezvoltare intercomunitară. Intercomunalitatea ca formă de asociere, este reglementată prin Legea nr. 215/2001, republicată și reprezintă un important instrument pentru dezvoltarea localităților. Asocierea de tip intercomunal vizează diverse domenii, dar indiferent de modelul, scopul sau forma asocierii, aceasta trebuie să respecte cel puțin următoarele principii de bază:

- să aibă un scop bine definit (să aibă un vedere un domeniu de activitate);
- să se adreseze următoarelor domenii prioritare: infrastructura, servicii publice de gospodărie comună, dezvoltare durabilă, urbanism precum și cultură și petrecerea timpului liber

Potrivit art. 1, alin (2) lit. “b” și “c” din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, expresiile “aglomerare urbană ” și “asociație de dezvoltare intercomunitară” sunt definite astfel:

- Ø aglomerări urbane - asociațiile de dezvoltare intercomunitară constituite pe bază de parteneriat între municipii și orașe (altele decât zona metropolitană) împreună cu localitățile urbane și rurale aflate în zona de influență;
- Ø asociații de dezvoltare intercomunitară - structurile de cooperare cu personalitate juridică, de drept privat, înființate, în condițiile legii, de unitățile administrativ-teritoriale pentru realizarea în comun a unor proiecte de dezvoltare de interes zonal sau regional ori furnizarea în comun a unor servicii publice;

PROBLEME ȘI PROPUNERI STRATEGICE:

- infrastructura de circulație și transport prezintă următoarele disfuncționalități: străzi cu capacitate de circulație depășită, intersecții neamenajate corespunzător, sistem discontinuu de dirijare a circulației semaforizate, străzi neasfaltate în zonele periferice ale orașului, nu există parcări subterane sau supraterane, municipiul Hunedoara nu este nod feroviar;
- transportul în comun prezintă următoarele disfuncționalități: aglomerare, încărcare a microbuzelor, număr redus de mijloace de transport adecvate pentru persoanele cu handicap;
- utilități publice: inexistența rețelei de distribuție a apei potabile și a canalizării în satele și localitățile aparținătoare municipiului Hunedoara;
- spații verzi: nu există o statistică clară a raportului dintre spațiile verzi publice și numărul locuitorilor; este necesară păstrarea zonelor verzi existente și o reglementare mai strictă a construcțiilor ce se efectuează în spațiile verzi ale municipiului, reducerea invadării spațiilor verzi și a căilor pietonale de către autovehicule;
- gestionarea deșeurilor: se impune o colectare selectivă a deșeurilor chiar la sursă, depozitul de deșeuri municipale a fost închis;
- costuri ridicate cu reabilitarea siturilor industriale;
- municipiul Hunedoara nu este racordat direct la nicio cale majoră de transport (autostradă, tren de mare viteză);
- lipsa unui plan de integrare a localităților și satelor aparținătoare într-un proiect de dezvoltare.

Promovarea egalității de șanse și a nondiscriminării și dezvoltarea durabilă (protecția și îmbunătățirea mediului înconjurător și creșterea eficienței energetice) sunt priorități agreate la nivelul Statelor Membre ale Uniunii Europene, încorporate, sub diferite forme, în toate politicile Uniunii Europene. Angajamentele României în ceea ce privește implementarea acestor priorități se reflectă și în sprijinirea acelor proiecte care contribuie la atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă și promovare a egalității de șanse.

Pentru toate proiectele care vizează dezvoltarea urbană a municipiului Hunedoara, se va avea în vedere asigurarea egalității de șanse și de tratament între angajați, femei și bărbați, apartenență la grupuri minoritare, religie, dizabilități precum și a principiilor dezvoltării durabile, pentru a nu compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile necesități.

În urma consultărilor membrilor Grupului de Dezvoltare Locală au fost evidențiate o serie de propuneri, considerate necesare și oportune pentru perioada 2007 – 2013:

- castelul Corvinilor, una din minunile României și simbolul municipiului Hunedoara, trebuie inclus într-un circuit turistic internațional în vederea unei bune puneri în valoare;
- construirea unei șosele de centură care să nu afecteze traficul din municipiul Hunedoara;
- amenajarea unei zone de agrement pe malul râului Cerna;
- reabilitarea clădirilor din centrul vechi al municipiului;
- amenajarea unui Palat al Sporturilor;
- susținerea și promovarea copiilor supradotați;
- implicarea Facultății de inginerie Hunedoara în cadrul unor proiecte în domeniul inovării și transferului tehnologic;
- dezvoltarea serviciilor furnizate de grădina zoologică Hunedoara, inclusiv relocarea acesteia pe unul din loturile terenului ce va fi ecologizat în cadrul proiectului „Hunedoara-regenerare urbană în fosta zonă industrială”.

AXA STRATEGICĂ – DEZVOLTARE URBANA

OBIECTIVE	DOMENII DE ACTIVITATE	ACȚIUNI
Sprijinirea dezvoltării durabile a municipiului Hunedoara – pol urban de creștere locală	Reabilitarea infrastructurii fizice, sociale și economice a municipiului Hunedoara, îmbunătățirea serviciilor urbane, inclusiv transportul urban	• Modernizarea infrastructurii municipale de circulație și transport; • reabilitarea infrastructurii și utilităților publice urbane (iluminat public, cablare broadband, etc); • conservarea spațiilor verzi pentru recreere (parcuri, mobilier urban, containere, deșeuri); • reabilitarea siturilor industriale și/sau a siturilor poluate și abandonate și pregătirea lor pentru noi utilizări.
	Creșterea accesului la cultură	• Reabilitarea patrimoniului cultural național⁴, patrimoniu cultural local din mediul urban⁵ și infrastructura pentru activități culturale, inclusiv construirea și reabilitarea lăcașelor de cult; • Sprijin pentru organizarea de expoziții, vernisaje, concerte și alte evenimente culturale; • Sprijinirea creației contemporane în toate domeniile culturale, respectiv derularea de activități educativ-culturale pentru comunitate.
	Reabilitarea	• Dezvoltarea / dotarea Unități socio-medicale;

⁴ grupa A - monumentele istorice de valoare națională și universală, în conformitate cu lista întocmită de Ministerul Culturii și Cultelor

⁵ grupa B - monumentele istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local, în conformitate cu lista întocmită de Ministerul Culturii și Cultelor

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

	infrastructurii sociale, inclusiv a locuințelor sociale și îmbunătățirea serviciilor sociale	Reabilitarea și modernizarea clădirilor destinate infrastructurii sociale: centre de îngrijire a copiilor, centre pentru bătrâni, centre de asistență pentru persoanele cu deficiențe, centre pentru tineret, persoane aflate în dificultate, precum și dotarea acestora cu echipamente specifice, inclusiv echipamente de informare și comunicare.
	Prevenirea dezastrelor	- Lucrări de combatere și prevenire a inundațiilor în zone de risc; - Finanțarea studiilor și acțiunilor de prevenire a incendiilor; - Măsuri ale autorităților abilitate pentru cazurile în care se efectuează modificări neautorizate la unele construcții realizate după standardele vechi și care pot prezenta pericol de prăbușire în cazul seism
	Locuințe	- Sprijinirea activității Agenției naționale pentru Locuințe privind asigurarea amplasamentelor necesare construcția de locuințe - Îmbunătățirea condițiilor de trai prin refacerea fondului locativ și a utilităților, inclusiv reabilitarea termică a unor clădiri de locuit multietajate
Dezvoltarea sistemului de servicii publice urbane	Crearea și modernizarea unor facilități pentru timpul liber	- Reabilitarea zonelor de recreere , inclusiv a facilităților sportive; - Amenajarea peisagistică urbană în vederea asigurării raportului optim de spații verzi/locuitor; - Amenajarea și modernizarea unor parcuri tematice (pentru copii, de distracție, Grădina Zoologică);
	E-service și e-government	Realizarea de studii și proiecte pentru reorganizarea și îmbunătățirea

Planul de dezvoltare locală 2007-2013 Hunedoara

		serviciilor publice.
	Dezvoltarea de alte servicii publice urbane	• Îmbunătățirea accesului persoanelor cu dizabilități în instituțiile publice; • Achiziționarea de echipamente necesare pentru creșterea siguranței și prevenirea criminalității (sisteme de supraveghere, etc).

În loc de încheiere

Pentru buna implementare a obiectivelor propuse în cadrul acestui document strategic este necesară introducerea unor parteneriate strategice sectoriale/inter-sectoriale precum și implicarea tuturor factorilor și a membrilor comunității din municipiul Hunedoara și nu numai.

În acest context, parteneriatele sectoriale vor oferi eficiență în soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitatea locală. Aceste parteneriate strategice pot viza următoarele sectoare: modernizare și planificare urbană, economie, turism și cultură, educație, mediu, societate informațională, ocupare și incluziune socială, etc.

Direcțiile cuprinse în prezentul plan de dezvoltare locală sunt supuse programării multianuale, ceea ce presupune modificări în conținutul strategiei și stabilirea de noi priorități în funcție de dezvoltarea ulterioară a comunității locale.

Surse de informare:

- Consiliul Județean Hunedoara;
- Agenția pentru Protecția Mediului Hunedoara;
- Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Hunedoara;
- Direcția Județeană de Statistică Hunedoara;
- Direcția Generală a Finanțelor Publice a Județului Hunedoara;
- Centru de Telecomunicații Hunedoara;
- Universitatea "Alma Mater" Sibiu – filiala Hunedoara;
- Facultatea de Inginerie Hunedoara – filiala Universității "Politehnica" din Timișoara;
- Primăria municipiului Hunedoara;
- Poliția municipiului Hunedoara;
- Serviciul Public Comunitar Local de Evidență a Persoanelor;
- Autoritatea de Sănătate Publică a Județului Hunedoara;
- S.C. E-ON Gaz România S.A.;
- S.C. Enel Electrica Banat S.A.;
- S.C. Apaprod S.A.- Deva;
- Planul de Dezvoltare al Regiunii Vest 2007-2013;
- Strategia Regiunii Vest în perioada 2007-2013;
- A.L. Sabin – Contribuții la istoria veche a Hunedoarei – Săpăturile arheologice sistematice din Grădina Castelului – 1999;
- studii de fezabilitate;
- Internet.

Hunedoara, la _____2007

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ,

Artean Mircea Ioan

VIZAT SECRETAR,

Aurel Rață-Bugnariu